

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Plačnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 172 (11.895)

Trst, petek, 20. julija 1984

OSREDNJA KNJILNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66000 KOPER

7096 AA

60100100

V okviru sodelovanja med deželami delovne skupnosti Alpe-Jadran

Naša dežela, Slovenija in Koroška

kandidati za zimske olimpijske igre

Sedež zimskih olimpijskih iger 1992 bi morali določiti pred koncem letošnjega leta

TRST — Leta 1992 bi lahko prišlo do pomembne novosti v zgodovini zimskih olimpijskih iger. Včeraj so Slovenija, avstrijska Koroška in Furlanija - Julijska krajina uradno napovedale svojo kandidaturo za njihovo prireditve. Predlog so ali bodo v kratkem uradno predstavile vsaka svojemu vsedržavnemu oziroma zveznemu olimpijskemu odboru. Če bo predlog prodril, bodo organizatorji zimskih olimpijskih iger 1992 prvič v zgodovini iz treh različnih držav.

Kot je bilo rečeno na tiskovni konferenci, gre za kandidaturo, ki jo omogoča že obstoječe uspešno sodelovanje med sosednjimi deželami oziroma republiko v okviru Delovne skupnosti »Alpe - Jadran«. Za sedež olimpijskih iger prelagajo trikotnik med Kranjsko goro, Trbižem in Beljakom, v katerem že obstaja vrsta infrastruktur za posamezne zimske olimpijske discipline, zaradi česar ne bi bile potrebne večje naložbe. Zgraditi bi mo-

rali le ledeni stadion ter proge za bob in sankanje, stroške pa bi seveda krile tri države in bi zatorej predstavljali za vsako posebej majhno breme.

Trikotnik med Kranjsko goro, Trbižem in Beljakom pa bi bil odličen sedež zimskih olimpijskih iger še iz vrste razlogov, ki so sicer pri nas dobro znani. Tako je npr. znano, da je v njem v zimskih mesecih vedno obilno snega, in to sorazmerno nizko, med 750 in 2.200 metri nadmorske višine. Poleg tega obstajajo odlične ceste, železniške in letalske zveze, da ne omenjamo velike prenočiščne zmogljivosti, ki obsega 80 tisoč postelj.

Med vsemi razlogi, ki govorijo v prid taki kandidaturi, pa izstopa mednarodni značaj predloga, ki bi moral biti že sam po sebi pomemben prispevek k oživitvi danes dokaj zamegljenih olimpijskih idealov. Kot prireditelji se ponujajo države z različno družbeno-politično ureditvijo in z različno zunanjepolitično usmerjenostjo. To pa bi moralo odpraviti nevarnost bojkotov, ki danes spravljajo pod težak vprašaj bodočnost olimpijskih iger.

Sedež zimskih olimpijskih iger 1992 bi morali določiti pred koncem letošnjega leta. Naj omenimo, da je med kandidati tudi Cortina d'Ampezzo. Predstavniki Slovenije, avstrijske Koroške in Furlanije - Julijske krajine pa bi morali dokončno izdelati svoj predlog septembra.

Mondale uradno kandidat

Walter Mondale in Geraldine Ferraro praznujeta po uradnem imenovanju za kandidata za predsednika oziroma podpredsednika ZDA (Telefoto AP)

Stadion na Krasu Kakšne perspektive?

NA 4. STRANI

Danes pogovor med Craxijem in strankami

RIM — Stranke vladne večine so včeraj proučevale programski dokument, ki ga je izdelal predsednik vlade Craxi pred današnjim sestankom, na katerem bi morali preveriti odnose med strankami in določiti smernice za bodoče delovanje.

Nobenega dvoma ni, da bodo v središču sestanka med Craxijem in predstavniki petstrankarske večine predvsem gospodarska vprašanja, tudi zato ker bo treba doseči sporazum o osnutku novega finančnega zakona, ki bi ga morali predstaviti parlamentu do 30. septembra, kot predvideva ustava. Finančni zakon pa je bistveni element v prizadevanjih vlade za premostitev sedanjih gospodarskih in finančnih težav, v katerih se nahaja Italija.

Včeraj se je sestalo vodstvo kršćanske demokracije, ki je prav tako potrdilo, da mora biti v središču današnje razprave gospodarstvo in vsa vprašanja, ki so z njim povezana. Ko bodo stranke dosegle sporazum o gospodarskih vprašanjih bo mogoče govoriti še o drugih temah. Vodstvo KD je v svojem sklepnem dokumentu izrecno poudarilo, da stranka podpira petstrankarsko koalicijo, demokristjansko delegacijo pa obvezuje, da se zavzame za program v 12 točkah, ki ga je KD že pred časom izdelala.

Nekoliko različnega mnenja so liberalci, ki bi hoteli govoriti o vseh odprtih vprašanjih, ne samo o gospodarstvu. Liberalci bi skratka hoteli, da bi bilo preverjanje obširnejše in da bi že sedaj razčistili nekatera vprašanja, ki bi jih druge stranke hotele razčistiti komaj jeseni.

Sestalo se je tudi tajništvo republikanske stranke, kjer se je Spadolini obvezal, da bo čimprej poročal o današnjem pogovoru s Craxijem in tajniki drugih strank koalicije.

Na predvečer srečanja s predstavniki strank je predsednik vlade Craxi ponovil, da mora biti preverjanje političnega značaja in mora predvsem okrepiti sodelovanje ter določiti cilje in smernice, po katerih bo delovala vlada.

Francoski komunisti odrekli nadaljnje sodelovanje v vladi

BOGDAN POGAČNIK

PARIZ — Pri porajanju nove francoske vlade Laurenta Fabiusa sta odpadli dve važni dosednji postavki: Jacques Delors in komunistični ministri. Dosedanji minister za gospodarstvo in finance, utemeljitelj sedanje stroge stabilizacijske politike, odhaja na novo dolžnost predsednika evropske komisije EGS v Bruslju kot naslednik luksemburžana Gastona Thorna. Centralni komite KPF pa je na svoji izredni seji, ki je trajala vso noč, prekinil dosedanje sodelovanje s socialisti v vladi in v posebni deklaraciji poudaril, da v sedanjih pogojih nima moralnih zagotovil za svojo navzočnost v novi vladi Laurenta Fabiusa.

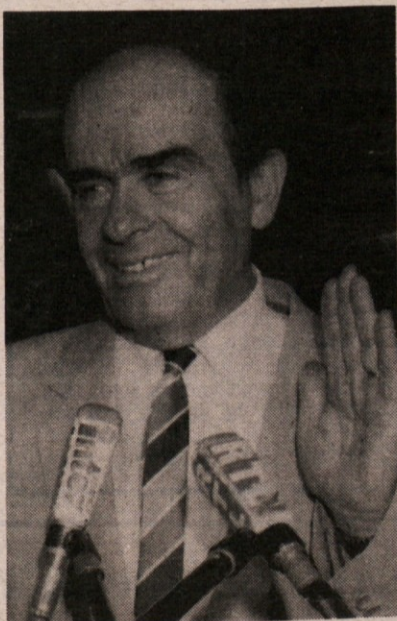
Čeprav je sicer Laurent Fabius poudarjal, da je Delorsova stabilizacijska linija pravilna in da ne bo spreminjal osnove gospodarski politiki tudi v prihodnje, je jasno, da v novem položaju pod isto streho ni bilo mesta za dva gospodarja. Fabius ima v ostalem svoje poglede in prijeme s ciljem učinkovitosti na ameriški način, Delors je bil pa v vsem trši in umerjenejši. Morda so se ga celo želeli otestiti, da bi bil psihološki učinek vsaj v začetku večji, češ odšel je tisti, ki je bil kriv za vse dosedanje stiskaške prijeme in strogo štednjo ... Pa tudi Delorsu se ni dalo služiti pri mlajšem, ki je bil nekoč njegov podrejeni državni sekretar v ministrstvu za proračun. Tako so iznašli izhod v evropski komisiji, a ker so bile tu že

številne kandidature postavljene, se je Mitterrandov zaupnik Roland Dumas, minister za evropske zadeve v prejšnji vladi, podal po raznih evropskih prestolnicah ter utrl Delorsu pot. Baje je zlasti nemški kancler Helmut Kohl zelo razumevajoče umaknil svojega kandidata in se zavzel za Delorsa. Delors, ki bo danes uradno potrjen v Dublinu, kjer je zdaj sedež evropske skupnosti oziroma predsedovanja, bo gotovo nadaljeval Mitterrandovo evropsko politiko v tem novem evropskem okolju, vendar pa naj bi ostal na tej dolžnosti le eno leto, nakar bi se spet vrnil v francosko politično areno. Vse skupaj, zlasti pa Dumasove poti po Evropi, tudi razkrivajo, da je Mitterrand ves scenarij Mauroyove zamenjave imel v glavi že veliko prej, preden je to sporočil najbolj prizadetim.

KPF je proti tej Mitterrandovi igri dramatično odigrala svojo igro, ki pri vsej sedanjí krizi v KPF še ni izpadla tako slabo in ki bi utegnila celo prispevati k partijski večji uveljavitvi v prihodnje.

Vsekakor je Laurent Fabius kot mandatar za sestavo nove vlade med drugimi predstavniki sinoči okrog 19. ure sprejel v Matignonu tudi komunistično delegacijo, v kateri so bili Georges Marchais, ki je posebej zato prekinil svoj dopust v Romuniji, Charles Fiterman in Andre Lajeunie. Po razgovorih, ki so trajali poldruho uro, so komunistični predstavniki odšli in pri tem je Marchais na pragu Matignona skoraj zablesel ne le z zagorelim obrazom, ampak

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Georges Marchais

Podelitev plaketa italijanskim enotam

LJUBLJANA — V počastitev Dneva vstaje slovenskega naroda bodo danes na svečani seji Republiškega sveta Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne SR Slovenije podelili posebne plakete ZZB NOV Slovenije predstavnikom enot drugih narodov v NOV in v partizanskih odredih Slovenije, ki letos slavijo 40-letnico ustanovitve.

Letos mineva 40 let od ustanovitve večine enot tujih narodov, ki so se borile v sestavi NOV in PO Slovenije, čeprav so bile nekatere italijanske enote oblikovane takoj po kaptulaciji Italije.

V sestavi NOV in PO Slovenije so se borile naslednje italijanske enote: 14. (20.) tržaška udarna brigada Garibaldi, bataljon »Alma Vivoda«, divizija »Garibaldi Natisone« in 24. brigada »Bratje Fontanot«.

Dražji telefon

RIM — Medministrski odbor za cene je sklenil podražiti telefonske storitve. V obdobju 1984-1985 se bo cena telefonskih storitev povečala za 12,5 od sto, telefonski žeton pa bo odslej veljal 200 lir. Ukrep bo začel veljati takoj zatem, ko ga bo odobrila vlada. Družba SIP lahko tako računa v letu 1984 na 473 milijard lir dohodka več, v naslednjem letu pa na kar 1112 milijard lir več.

V svojem komuneju izraža tajništvo sindikalne organizacije CGIL svoje nasprotovanje podražitvi telefonskih storitev, saj vpliva na inflacijo, medtem ko družba SIP ni zagotovila, da bo izvedla svoj investicijski načrt.

Četrta zmaga Fignona

Na kolesarski dirki po Franciji je Laurent Fignon znova potrdil, da nima enakovrednih tekmecev. Zmagal je tudi včeraj in tako osvojil že četrto etapno zmago ter še povečal, že tako veliko prednost nad rojakom Bernardom Hinaultom, ki je na cilj 20. etape v Crans Montani (Švica) prispel z več kot minuto zamude.

Zdravstveno stanje Italijana Carla Tonona, ki je predvčerajšnjim padel in z glavo zadel ob tla, je nespremenjeno. Še vedno je v globoki nezavesti.

NA 10. STRANI

Skupno proti toči

V kratkem naj bi začeli uresničevati pred osmimi leti nastalo zamisel, podpisano od italijanskih in jugoslovanskih diplomatov pred dvema letoma, o skupnem sistemu obrambe pred točo vzdolž vse italijansko-jugoslovanske meje. V začetku tega meseca je namreč bil objavljen v Uradnem listu italijanske republike dekret o uvedbi te službe na italijanskem ozemlju. Pri nas bo za to službo skrbela deželna ustanova za razvoj kmetijstva ERSa. Predvidevajo, da bodo naprave nared v roku dveh let. Strošek na obeh straneh naj bi znašal približno 5 milijard lir.

NA 8. STRANI

● Francoski

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tudi z izjavo, ki je dala vedeti, da je KPF zastavila Laurentu Fabiusu svoje pogoje in da bo videla ali se bo odločila po odgovorih na ta vprašanja za vlado ali ne. Po prihodu v stavbo KPF so imeli najprej sejo politbiroja, zatem pa se je ob 23. uri začelo zasedanje centralnega komiteja, ki je trajalo vse do treh ponoči oziroma do treh zjutraj. Takrat so namreč ugotovili, da zagotovila, ki jih je dal Laurent Fabius trem predstavnikom KPF, niso zadovoljiva, zaradi česar so poslali slovesno pismo novemu predsedniku vlade Fabiusu s pogoji za sodelovanje. Laurent Fabius je kmalu zatem okrog starih zjutraj sporočil v CK KPF, da bi se rad znova sestel s predstavniki KPF, in res so odšli trije člani delegacije KPF znova k Fabiusu, po njihovi vrnitvi v stavbo na Trgu Colonela Fabiena pa se je v ranih jutranjih urah nadaljevalo zasedanje centralnega komiteja vse do osme ure zjutraj.

O vsem tem nam je novinarjem včeraj okrog 9.30 govoril uradni glasnik KPF Pierre Juquin, ki je bil s tem znova vključen v prvi krog partije v odnosu navzven, pa tudi sicer je celotni potek zasedanja in pogajanj s Fabiusom v nekem smislu znova poudaril enotnost partije, vsaj trenutno še vedno na čelu z Georgesom Marchaisom. Nova vloga KPF v političnem boju posledje pa bo seveda tudi ponudila nove osnove za delo partije in minulo krizo bi utegnili zdaj celo izkoristiti za vzgon stranke ob verjetni rastoči gospodarski krizi Francije, zlasti brezposelnosti, ki nezadržno raste in ki bo dosegla vsaj 2,5 milijona do konca leta. Juquin je tudi naglasil, da je bila razprava v CK zelo demokratična in odprta, osnovna tema pa je bilo seveda vprašanje ali bodo komunisti še sodelovali v vladi ali ne. V deklaraciji so kar dvakrat naglasili, da gre za težavno uro, ki jo preživlja Francija, kot tudi to, da dosedanja vlada ni izpolnila svojih obljub iz leta 1981, da brezposelnost raste, da ni gospodarske ekspanzije, medtem ko veliki kapital ohranja svoje položaje, da je mladina v slepi ulici. Laurent Fabius nam je sicer povedal nekaj lepih in pomirljivih besed v zvezi z bojem proti brezposelnosti, kar naj bi bilo posledje eno osrednjih vprašanj nove vlade, toda besed smo slišali že doslej dovolj, potrebna so dejanja in trdna zagotovila. Tega pa ni bilo in zato KPF sodi, da ni več moralno opravljena, da bi v tej vladi sodelovala, ker ne more razočarati pričakovanih mnogih delovnih ljudi. Vprašanje ministrskih sedežev ni važno — baje jim je Fabius ponudil isto število, kot so jih imeli doslej v Mauroyevi vladi — važno, je koliko lahko res prispevamo za korist Francije in napredka... Obenem pa je Juquin povedal, da to še ne pomeni, da prekinjajo s svojo podporo vsem naprednim in konkretnim akcijam vlade v prihodnje. Še več — dopustil je možnost, da bi KPF, če bi se pogoji spremenili, ponovno poslala svoje ministre v novo vlado. Predvsem pa so v deklaraciji izpostavili svojo nadaljnjo neomajno vero v skupnost napredne leve in boju proti desnici in kapitalu ter skoraj dali nauk sedanjim Mitterrandovi ekscurziji s Fabiusom, češ — situacija je zelo za skrbljujoča za delovne ljudi Francije in če ne boste svoje politike temeljito in pravočasno spremenili, potem bo leto 1986 pomenilo prav gotovo — neuspeh.

BOGDAN POGAČNIK

Potem ko je tudi Hart zagotovil podporo predsedniškemu kandidatu

Demokratska stranka strnjena ob Mondalu v volilnem boju proti Ronaldu Reaganu

Hart spregovoril o nevarnosti Reaganove oboroževalne politike
V SZ nobenega komentatorja - Drevi konec konvencije z govorom Mondala

SAN FRANCISCO — Walter Mondale je bil uradno imenovan za kandidata demokratske stranke za predsedniške volitve, ki bodo novembra letos. Na konvenciji v San Franciscu je prejel 2191 glasov, za izvolitev pa jih je bilo potrebnih 1967. Gary Hart je prejel 1200 glasov, Jessie Jackson 465. Nekaj posameznih glasov so prejeli George McGovern, John Glenn in nekatere druge krajevne politične osebnosti. Takoj po izvolitvi Mondale je drugi kandidat Gary Hart pozval udeležence h konvenciji, naj z aplavzom potrdijo izvolitev. »Stranka je izbrala in sedaj se moramo vsi združeno boriti za zmago v novembru,« je dejal Hart. Tudi Jackson je čestital Mondalu in pozval vse delegate, naj si prizadevajo za doseg skupnega cilja, to je za osvojitve Bele hiše. Zadnji bo na vrsti Mondale, ki je sprejel kandidaturu, spregovoril pa bo danes ob zaključku konvencije.

Politično najmarkantnejši dogodek včerajšnjega dneva pa je bil nedvomno govor Garyja Harta, enega najbolj borbenih kandidatov za demokratskega kandidata za predsednika ZDA. Hart je govoril s solzami v očeh, a v njegovih besedah ni bilo žalosti, ker mu podvig ni uspel, ampak predvsem velika borbenost. Vsekakor je Hart zagotovil, da bo v tej volilni kampanji podprl stališča demokratske stranke pri skupnem cilju, ki je zmaga nad Reaganom. »Ronald Reagan nam je dal dovolj razlogov, da smo sedaj lahko enotni in vse sile bom zastavil, da bo sedanji predsednik poražen. Volitve bodo morale biti referendum o bodočnosti naše države,« je poudaril Hart. Dodal je, da gre za moralno vprašanje, s katerim je treba poudariti vrednote življenja, ki jih ogroža sedanja politika z grožnjami jedrske smrti. Hart je poudaril potrebo po stvarni razorožitveni politiki in

ob koncu spregovoril o gospodarski politiki, kjer se je zavzel za večje pravice delavcev.

Tudi včeraj je najbolj znana svetovna ustanova za ugotavljanje javnega mnenja Gallu objavila podatke o tem, kako bi volili Američani, če bi prišlo sedaj do volitev. Reagan bi prejel 53 odst. glasov, Mondale pa 39 odst. Razmah je torej mnogo večji od prejšnje raziskave, pri kateri se je za Reagana izreklo 49 odst. anketirancev, za Mondala pa 43 odst.

Glede na to, da je bilo imenovanje Mondala že znano v svetu ni bilo velikih reakcij na zaključek konvencije demokratske stranke. Omenimo naj samo Sovjetsko zvezo, kjer sta agencija TASS in moskovski radio danes objavila skopo vest, da je bil »bivši podpredsednik Mondale« uradno imenovan za kandidata za predsedniške volitve, vesti pa ne agencija TASS ne radio nista komentirala.

Dolar se še naprej krepi

RIM — Vzpon ameriškega gospodarstva, ki je presegel najbolj optimistične napovedi, je privedel do novega zgodovinskega rekorda: dolar je ob včerajšnjem »fiksingu« kotiral kar 1756 lir in tako za več kot štiri lire presegel prejšnji rekord, ki ga je dosegel točno pred enim tednom s 1751,75 lire. Od konca junija se je vrednost ameriške valute zvišala za približno štirideset lir, oz. za 2,3 odstotka.

Tudi nemška marka ne drži koraka najtrdnješe valute na svetu: v Frankfurtu je namreč včeraj dolar veljal 2,8574 marke. Tako visoke kotacije niso zabeležili od 8. januarja 1974, ko je dolar kotiral 2,88 marke. Nemška državna banka je tudi posegla na tržišče in prodala 28,65 milijona dolarjev, da bi nekoliko ublažila vzpon ameriške valute.

Nadaljnji vzpon ameriškega dolarja bo sedaj odvisen od podatkov o

rasti ameriškega gospodarstva v drugem trimesečju tega leta, ki bodo objavljeni v ponedeljek: izgleda pa, da bo odstotek rasti precej višji (okrog 6,8 od sto) od začasnega podatka (5,7 od sto), ki ga je objavila vlada prejšnji mesec. Rast ekonomije bo bržkone privedla do višjih obrestnih mer in torej do večjega povpraševanja po ameriški valuti. Dolar bo poleg tega okrepilo tudi določilo novega zakona, ki ukinja 30-odstotni davčni odtegljaj na obrestih, ki jih tuji državljani prejemaajo od ameriških vrednostnih papirjev. Guverner Bundesbank je zato predlagal, da bi isti ukrep podvzeli tudi v ZRN.

Italijanska lira se je nekoliko ošibila tudi v primerjavi z ostalimi evropskimi valutami: od 613,60 lire se je nemška marka dvignila včeraj na 614,45, francoski frank pa se je od 199,83 dvignil na 200 lir.

Turinski Fiat bo prodal SZ za 3.000 milijard naprav

MOSKVA — Administrator Fiata Cesare Romiti je včeraj izjavil, da imajo sovjetske oblasti namen odkupiti od turinskega podjetja za približno milijardo in pol rublov (kar odgovarja 3000 milijardam lir) naprav in opreme.

Romiti je dejal, da je bil v Moskvi s predsednikom Fiata Agnellijem in se tam razgovarjal s sovjetskimi ministrskimi predstavniki Nikolajem Tihonovom, ki je sam omenil to vso to, ki predstavlja približno dvojno vrednost celotne tovarne avtomobilov v Togliattigradu, ki jo je Fiat prodal Sovjetski zvezi konec šestdesetih let.

Tihonov in Fiatova predstavnik sta preresetala vse možnosti sodelovanja med SZ in turinskim podjetjem. Tihonov je dejal, da postaja v SZ vsak dan bolj pereče vprašanje delovne sile, ki primanjkuje. Zato je nujna avtomatizacija proizvodnih procesov, kamor bi bila SZ pripravljena naložiti vse dohodke, ki jih bo imela od prodaje sibirskega plina ENI.

Na sliki (telefoto AP): Agnelli s Tihonovim.

Danes spet pogajanja o načrtu za preustroj ladjedelstva

RIM — Na sedežu Intersinda, ki združuje podjetja iz sklopa IRI, se bodo danes nadaljevala pogajanja med sindikalno zvezo kovinarjev FLM, finančnim holdingom Fincantieri in družbo Italcantieri o načrtu za preustroj poldržavnega ladjedelstva. Vse kaže, da se bo dogovarjanje dolgo zavleklo, ker se vprašanje ladjedelnic tesno prepleta s splošno problematiko pomorskega gospodarstva in s problemi, ki zadevajo predvčerajšnji začetek pogajanj med vlado in sindikati glede preustrojitve družbe Finmare, to je poldržavnega ladjedevja v režiji Tržaškega Lloydja, Italije in Tirrenie.

Današnji prvi sestanek bo posvečen organizacijski plati načrta o preustroju ladjedelnic, posebej se vprašanjem pristojnostne narave in vloge, ki naj bi jo odigrala tako imenovana Nuova Italcantieri SpA; družba bo razdeljena, kot znano, na štiri oddelke, a kaj in kako bo z njihovo odločitveno avtonomijo, to je še

odprto. Sindikalisti bodo ta problem verjetno hoteli začeti razčistevati že danes. Tudi sicer pa bodo zahtevali združitev ladjedelskega problema z vprašanji, ki zadevajo predasčno upokojeitev pristaniščnikov kot »edino učinkovito sredstvo za preporod luk« in probleme pomorščakov, pa četudi je poslanska komisija za delo dokončno odobrila zakon o preureditvi njihovih pokojnin s prehodom ustreznega mehanizma v režijo INPS.

Država je namenila zagotoviti novih naročil ladjedelnicam v obdobju 1985-86 okoli 985 milijard lir, ki jim gre prističi 665 milijard v obliki raznih kreditov in podpor ladjarjem, s čimer dobimo, kot je dejal minister Carta, skupni znesek 1.650 milijard lir. Od tega naj bi 610 milijard nakazali retroaktivno za leto 1984, izplačali za prihodnje leto, vendar bo seveda prej treba zajamčiti kritje teh izdatkov, in to s finančnim zakonom, ki mora biti predložen do 30. septembra letos.

Delors novi predsednik izvršne komisije EGS

BRUSELJ — Francoski finančni minister Jacques Delors bo novi predsednik izvršne komisije Evropske gospodarske skupnosti. To je sporočil včeraj zjutraj predsednik irske vlade Fitzgerald, ki je bil zadolžen, da vodi posvetovanja med ministrskimi predstavniki »deseterice« za določitev človeka, ki naj nasledil Gastona Thorna. Slednjemu zapade mandat konec tega leta, tako da bo Delors prevzel njegovo mesto v začetku leta 1985.

Delorsovo imenovanje je prišlo nenavadno naglo in nepričakovano. V tekmi za Thornovo nasledstvo so še do predvčerajšnjega dne uradno bili Belgijec Etienne Davignon (krščanski socialist in podpredsednik izvršne komisije), Nizozemec Frans Andriessen (prav tako krščanski socialist in komisar) ter danski finančni minister Henning Christophersen (konservativec). Delorsovega imena nikjer ni bilo, saj so Francozi kot najverjetnejšega kandidata omenjali zunanjega ministra Cheyssona (medtem ko so Zahodni Nemci kandidirali Biedenkopfa).

To je bil udarec predvsem za Davignona, čigar sodelavci sicer Delorsu priznavajo njegove sposobnosti, obžalujejo pa način, kako je prišlo do njegovega imenovanja. Gaston Thorn pa je ob tem izrazil izrecno zadovoljstvo: Delors je označil kot sposobnega in vsesplošno cenjenega človeka.

V bruselskih krogih naglašajo, da bo Delorsovo imenovanje povzročilo vrsto sprememb v vrhovih institucij EGS: po nekakšnem tišem sporazumu o kompenzaciji naj bi zdaj postalo težko, da pojde evropskemu parlamentu predsedovat socialist ali Francoz, z druge strani pa naj bi okoliščina, da je za predsednika izvršne komisije EGS bil imenovan socialist, utrdila srednjo-desničarsko navzočnost v zboru komisarjev.

Polemike ob imenovanju dosmrtnih senatorjev

RIM — Potem ko je predsednik republike Pertini v sredo imenoval Norberta Bobbia in Carla Boja za dosmrtna senatorja, sta ugledna predstavnika italijanske kulture včeraj prejela številne voščilne brozjavke. Med prvimi je novima senatorjema čestitala predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti.

Od vsepovsod je slišati, da sta Bobbio in Bo eminentni figure italijanske kulture in zato je zanju naslov senatorja zaslužen. Ob tem pa je slišati tudi več ugovorov na način, kako je Kvirinal interpretiral ustavo, saj mnogi pripominjajo, da sta po tej plati imenovanji neumestni. Gre predvsem za opuščanje stare prakse, ki je najbolje odgovarjala črki in duhu ustave, pripominja Mario Segni (KD). A tudi bivši predsednik parlamentarne komisije KPI Edoardo Perna ima marsikaj za pripomniti: »Brez dvoma gre za spoštovanja vredni osebnosti in škoda, da vstopata v palačo Madama na tak način.« Na vprašanje, če bi si lahko Pertini »prihranil« njuno imenovanje, je Perna odgovoril: »No comment.«

Skratka, gre za protislovne interpretacije člena 59 ustave, po katerem lahko vsak predsednik imenuje 5 senatorjev. Sedaj je v parlamentu sedem dosmrtnih senatorjev in čez eno leto jih bo lahko že dvanaest. Ko pa bi bilo obdobje novega predsednika »kratko«, bi kaj kmalu število poskočilo na sedemnajst, kar je že dovolj za ustanovitev parlamentarne skupine. To bi najbrž še zaostroilo boj med strankami. Zato pa je Pertinijeva interpretacija ustave sporna in ustvarja nevaren precedens. Skratka, treba bi bilo določiti fiksno število dosmrtnih senatorjev, ki po mnenju podpredsednika senata Agnolettija ne bi smelo preseči števila deset.

Ocena mednarodnega političnega položaja

BEOGRAD — Na seji predsedstva SFRJ so obravnavali politične in gospodarske premike v Evropi ter v tej zvezi mednarodni položaj in aktivnosti Jugoslavije.

Ocenili so, da se v Evropi najbolj neposredno odražajo zaostreni blokovski odnosi — medsebojno tekmovanje in globoko nezaupanje med velikimi silama, kar je ustvarilo zaostren položaj, številne probleme in negotovost glede nadaljnjega razvoja.

Ko je opozorilo na nevarnosti, ki ga prinaša takšen razvoj, je predsedstvo opozorilo na pomen konference v Stockholmu o ukrepih za povečanje zaupanja, varnosti in za razorožitev v Evropi, na kateri so zelo aktivne nevtralne in neuvrščene evropske države. Največjo pozornost je predsedstvo posvetilo odnosom na Balkanu in v Sredozemlju. Pri tem je upoštevalo tudi vpliv, ki bi ga na razvoj razmer na Balkanu lahko imela širša evropska in svetovna dogajanja, posebno pa tista na Bližnjem vzhodu. Predsedstvo je poudarilo, da Jugoslavija v svoji evropski dejavnosti dosledno izhaja iz znanih načel politike neuvrščenosti in aktivnega miroljubnega sožitja, s čimer daje svoj prispevek h krepitvi zaupanja, sodelovanja in varnosti v Evropi. (dd)

□ SOFIJA — Predsednica jugoslovanske vlade Milka Planinc je včeraj zaključila tridnevni prijateljski obisk v Bolgariji.

Pred odhodom je imela Milka Planinc še zadnji pogovor s predsednikom bolgarskega ministrskega sveta Grišo Filipovom.

Dopoldne pa si je predsednica ZIS ogledala Varno, veliko pristaniško mesto na Črnem morju, in turistični kompleks »Zlatni pjasci«. Razen tega je obiskala še institut ladjedelniške hidro-mehanike. (dd)

V NEDELJO V KLODIČU

Folklorna prireditev

KLODIČ — V soboto in nedeljo, 21. in 22. julija, bodo v tej vasi v vzhodni Beneški Sloveniji proslavili domačega patrona sv. Jakoba. Najbolj zanimiva bo folklorna prireditev, ki bo v nedeljo ob 17. uri. Na tem prikazu folklornih dejavnosti, ko so mu dali pomenljiv naslov »Živa nit nas poveže«, bodo sodelovale folklorne skupine Lis Sisilutis iz Ahtna, Rdeča zvezda iz Saleža, folklorna skupina in zbor upokojencev z Jesenic in beneška folklorna skupina Živanič.

Praznik predstavlja pomemben mejnik za domače prebivalstvo, saj bodo v nedeljo dopoldne izročili namenu občinsko lekarno in večnamensko dvorano.

Odpri bodo tudi razstavo slik in fotografij. Kogar bodo pekli podplati, bo lahko vsak večer sodeloval na tekmi v valčku.

Odkrili ostanke rimskih amfor

SAVUDRIJA — Skupina potapljačev je v teh dneh odkrila na morskem dnu pred Savudrijo nedaleč od Umaga vrsto ostankov starih dragocenih predmetov. Med temi so tudi ostanki rimskih amfor (na sliki), zaradi česar je upravičeno sklepati, da se v okolici nahajajo tudi potopljene rimske ladje. Najdene predmete so potapljači izročili Arheološkemu muzeju v Pulju, kjer jih bodo podrobno proučili.

Že jutri v Portorožu Melodije morja in sonca

Pa so končno tu, nocoj bo generalka, jutri pa bo šlo zares. Nastopili bodo skupina Bazar s pesmijo Portorož 1905, Laura Budal bo zapela »Čutim te«, skupina F+ pesem »Peščena obala«, Natalija Bogovič se bo poslavljala s »Ciao, ciao«, Aleksander Jež bo prepeval o ženski Josie, skupina Time out bo predstavila »Topless«, Irena Tratnik pesem »Piši mi«, skupina Prizma pesem »Oprosti Anja«, Zorica Finguš bo predstavila »Pravega moža«. Marjan Miše »Ero li«, skupina Spomin bo zapela o »Mariu«, Majda Sepe pa »O valovih in morju«, skupina 777 o dekletu, ki je sanjalo »Sanjala je Ana«, Tomaž Domicelj bo melodije morja in sonca zasolil s »Soljo«, Branka Kranev si bo želela »Iz oči naj sije sonce«. Miki Jevremovič pa bo zapel »Kancone«. Festival bosta povezovala Dario Diviacchi in Miša Molk. Drugi program Radio Ljubljana in Radio Koper bosta prireditev neposredno prenašala, posnela pa jo bo ljubljanska televizija.

Na festivalu, ki ga organizira Avditorij Portorož bodo podelili pet nagrad: prvo nagrado po izbiri občinstva (prispeva jo v vrednosti 30 tisoč dinarjev Turistična organizacija Portorož), prvo nagrado po izbiri žirije (sedemdnevni penzion za dve osebi prispevajo Hoteli Riviera v Portorožu), nagrado za najboljši aranžma, ki jo podeljuje Društvo slovenskih skladateljev, najboljšo besedilo bodo izbrale Primorske novice in prispevale nagrado v višini 6 tisoč dinarjev, nagrado za najboljšega debitanta pa podeljuje Društvo glasbenih delavcev Harmonija iz Maribora.

Obračun letošnje sezone na izvršnem odboru SKGZ

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na zadnji seji razpravljal predvsem o obračunu dela v letošnji sezoni. V tej zvezi je obsežnejše in poglobljeno razpravljal o kulturi sožitja in o naporih, da se vpliva na italijansko demokratično javno mnenje.

Do sedaj smo se prevečkrat zadovoljili s tem, da smo samo postavili naše zahteve, pričakovali odgovor in podpora demokratične javnosti, treba pa je usmeriti napore v utemeljevanje in prepričevanje o naših upravičenih potrebah. To je tudi vprašanje političnih odnosov in priznanja slovenski narodnostni skupnosti, da je subjekt.

O teh problemih, kot tudi o konkretnih predlogih, se je na seji razvila živahna razprava, ki je temeljila na poglobljenem razmišljanju o strateškem postopku reševanja odprtih vprašanj in izboljšanju položaja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Turisti polnijo Gradež in Lignano

GRADEŽ, LIGNANO — Turistični delavci obeh letovišč si manejo roke, čeprav gradeški bolj od lignanskih. Pesimistične napovedi o klavni turistični sezoni se niso uresničile: v Lignano so včeraj našli 70.000 in v Gradežu 50.000 tujih in italijanskih letoviščarjev, novi pa prihajajo.

Zaradi gospodarske krize se je pri domačih turistih v Lignano čas bivanja skrajšal, v Gradežu pa nimajo problemov, ker so njegovi obiskovalci tu že po družinski tradiciji. Hoteli so dobro zasedeni, turiste mika tudi Hemingwayev park.

Kaj se te dni dogaja z morjem?

PORTOROŽ — Kaj se dogaja z morjem, se sprašuje marsikateri kopalec, ki se je te dni podajal v morje vzdolž vse istrske obale in v Tržaškem zalivu. V morju lahko že nevarno in nestrokovno oko vidi veliko drobnih blestečih zrn, ponekod, kjer se ta rastlinski in živalski plankton zaradi valovanja in toka zgosti, pa je opaziti na morski površini tanek sluzasti in penasti sloj teh organizmov.

Marsikdo je te dni prišel iz morja povsem umazan in se potem jezil, da je morje onesaženo do kraja. Pa ni povsem tako.

Neda Fanuko z morske biološke postaje v Portorožu in Robert Prekali iz Centra za raziskovanje morja v Rovinju sta nam povedala, da gre za pojav, ki so ga zabeležili v vsem severnem Jadranu, tudi v Kvarnerskem zalivu. Cvetenje morja je letos, tako kot vsa narava, nekoliko zakasnilo. Temperature, vetrovi, vreme na sploh, obilno deževje v Padiški nižini... skratka, vrsta različnih vzrokov je vplivala, da se je ta povsem naravni pojav, ki je za morje značilen vsako leto, začel zdaj, sredi julija, in v takem ob-

segu. Lani se je to na primer pripetilo konec avgusta, že čez teden ali pa dva se je odmrli plankton sesedel na morskno dno.

V Piranskem zalivu je zaradi prešibkih morskih tokov tedaj, v septembru, povzročilo gnitje tega odmrlega plank-

tona in izrabo kisika, zaradi česar so odmirala nekatera živa bitja na določenih globinah. Tudi letos bo ta pojav že čez kakšen dan, največ pa teden ali dva, prenehal. Že vetrovno vreme na primer močno premeša morje.

B. Š.

Sejemsko sodelovanje med Celovcem in Ljubljano

CELOVEC — V prostorih celovškega sejma so na skupni tiskovni konferenci predstavili letošnje sejemsko sodelovanje predstavniki Gospodarskega razstavišča iz Ljubljane — udeležil se je tudi direktor ing. Florijan Regovec — in celovškega sejma z njegovim direktorjem dr. Kleindienstom, ki je konferenco tudi vodil. Generalni konzulat SFRJ v Celovcu je zastopal konzul Zoran Markovič. Med drugim so govorili tudi o bližnjem vinskem sejmu v Ljubljani, kjer se bo prvič kot celota predstavila najbolj vinorodna avstrijska zvezna dežela Gradišćanska s svojo ponudbo sortnih vin. (bg)

Pogovor z županom prof. Giuseppom Mariničem

V Špetru zaključujejo popotresno obnovo

ŠPETER SLOVENOV — V nekaj mesecih, morda čez dva ali tri, bodo v tej občini v Beneški Sloveniji zaključili javna dela, ki sodijo v obnovo po potresu. H kraju gre torej veliko delo, s katerim se bo ta nekdanj nerazvita in zapostavljena občina krepko postavila, v kolikor že ni, na čelo vseh občin v Benečiji.

O obnovi smo se pogovarjali z županom prof. Giuseppom Mariničem neutrudljivim javnim upraviteljem, ki smo ga ujeli za razgovor in za ogled obnovitvenih del pred njegovim odhodom na dopust.

Sonce je (končno!) poletno grelo, ko smo se odpeljali v Ažle, kjer je mogoče ugotoviti, kako so se v špetrski občini lotili obnove po potresu in postavljanja temeljev za gospodarski napredek tega kraja. Tako smo spoznali, da je Ažla, kjer je bilo porušenih 60 odstotkov vseh hiš, še vedno veliko gradbišče, in kako se bo ta vas, ki je bila do potresa bolj revnega videza, spremenila v prijetno naselje enostanovanjskih in vrstnih hiš obdanih z vrtovi. Tudi staro jedro te vasi okoli cerkve, ki ga potres ni prizadel, urejujejo.

Kot nam je povedal župan Marinič, je ob pomoči dežele občinska uprava svoj poseg usmerila v obnovo stanovanjskega fonda in v izgradnjo industrijske cone.

Pred pričetkom stanovanjske izgradnje so morali porušiti poškodovane hiše, preurediti zemljiško lastnino in na novo zaokrožiti parcele, da hiše niso več tako stisnjene kot nekdanj. Spoznamo z občino so zasebniki izvedli tri lotizacije z naslednjimi imeni: Zavart, Meja in Emigrant. Zanje je občina opravila primarno urbanizacijo (ceste, kanalizacijo, vodo, elektriko itd.) v višini 60 milijonov lir. V Zavartu so zgradili 5 hiš, na Meji 5, Emigrant pa je pričel graditi dve hiši. Skupno bodo te tri lotizacije lahko zgradile 22 hiš, v katerih bodo lahko največ po tri družine.

Nove stanovanjske hiše gradijo tisti, ki se jim je med potresom hiša porušila, dalje emigranti, ki se vračajo domov, nove družine in tisti prebivalci Nadiških dolin, ki so se zaposlili v Furlaniji in se tja tudi preselili, pa se hočejo vrniti v svoje kraje.

V vsej občini Špetar so morali porušiti 150 hiš, 300 pa so jih sanirali. Prve hiše so s posebno tehniko sanirala jugoslovanska gradbena podjetja: v špetrski občini 7 hiš od tega 4 v Ažli. Na eni izmed hiš, ki je s sanacijo ohrani-

la značilnosti nekdanje beneške hiše z »gankom«, je tudi bakrena ploščica, ki spominja na jugoslovansko solidarnost. V vasi je tudi nekaj »slovenskih« hiš, dar republike Slovenije.

Kolikšen finančni napor predstavlja obnova Špetra, najbolje ilustrira podatek, da so za primarno urbanizacijo potrošili 15 milijard (deželnega) denarja. Ker dežela prispeva kakšnih 65 odstotkov sredstev za stanovanjsko izgradnjo, je med izseljenci veliko interesentov, ki čakajo na odprtje novega roka zakona 63 od leta 1977, člen 48, po katerem prejmejo od občine podporo, če se iz tujine nameravajo vrniti domov.

Druga prav tako ali pa morda še bolj pomembna odločitev v potresni obnovi se nanaša na izgradnjo industrijske cone v Špetru, edine takšne cone na celotnem območju vzhodne Beneške Slovenije. Ta cona obsega 250 tisoč kv. metrov in je namenjena industrijskim in obrtniškim dejavnostim kakor tudi storitvam in trgovini. V industrijski coni že delujejo 4 tovarne: Danieli SPA, ELMi SPA, VEPLAS SPA in HO BLES SPA. V njih je zaposlenih 160 delavcev. V obrtniški coni so se nastanili štirje obrtniki, ki zaposlujejo 11 delavcev. V industrijski coni je prostora še za 5 velikih tovarn in 15 obrtniških delavnic.

Za tri doslej izvedene faze pri izgradnji industrijske cone so potrošili dve milijardi lir, od tega 500 milijonov lir za sodobno zamišljeno in zgrajeno čistilno napravo in en del kanalizacije. Čistilna naprava je na skritem in odročnem kraju, delovala bo na podlagi izkoriščanja različnih višin terena, kar pomeni, da ne bo uporabljala električne energije. Nanjo bodo priključili odplake iz industrijske cone, Špetra in Ažle.

Na južnem delu industrijske cone, ob glavni cesti Most sv. Kvirina - Špetek, bo trgovinski center. V njem bodo zgradili poslopje za prodajo pridelkov, o katerih sodijo, da so zanje v Benečiji ugodni klimatski pogoji. Na drugi strani ceste, ob Nadiži, pa kanejo urediti objekte za avtomobilске storitve.

Ko smo se po ogledu gradbišča z županom opoldne odpeljali v gostilno, ki sta si jo zgradila Romeo in Giovanna, smo na kosilu srečali številne gradbene delavce, ki so zaposleni pri obnovitvenih delih. Številni med njimi so Benečani, tudi gospodarja, vsi govorijo »po naše«, tako da smo se tam počutili kot doma.

»Veste, tudi kuhajo po domače«, je rekel Marinič, »zato imajo dosti gostov«.

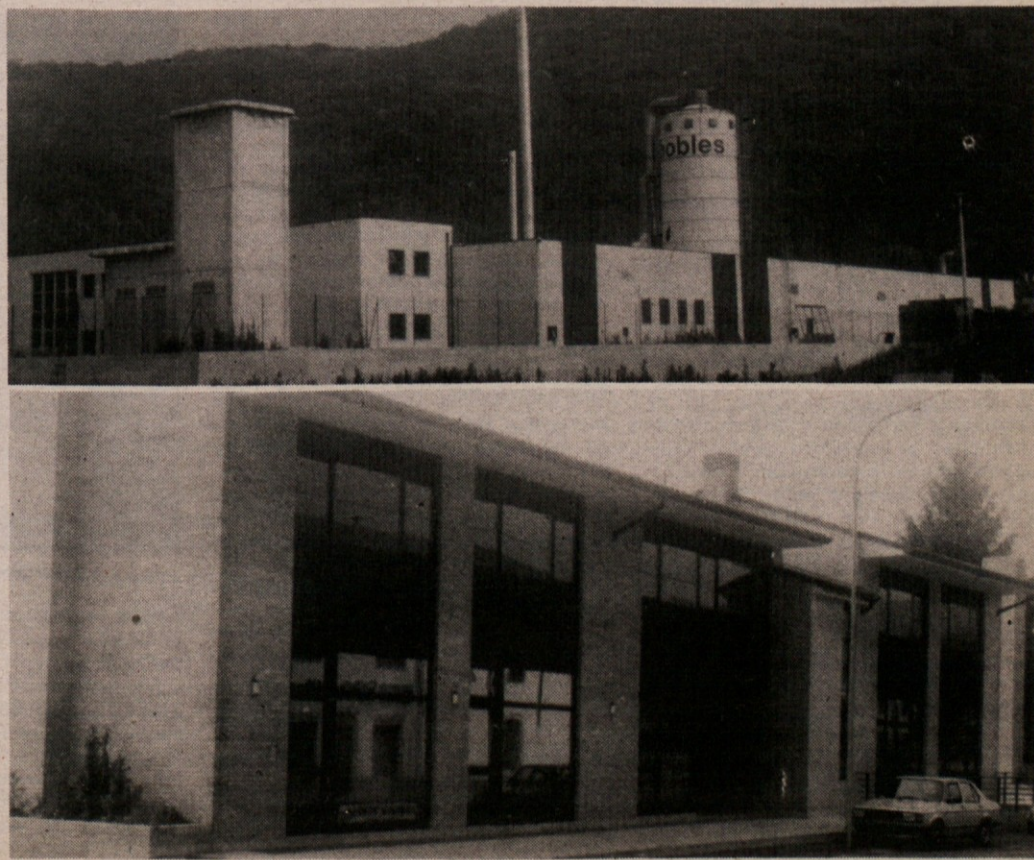
Zanimalo nas je, kje se bodo zaposlili delavci, ki so našli delo z obnovo. Le-ta se namreč naglo bliža koncu.

»Sodimo, da zadeva to vprašanje kakšnih 500 oseb v Benečiji«, je pristavil župan. »Zanje bomo morali poiskati delo v novih obratih, ki jih pričakujemo v industrijski coni. Tudi v kmetijstvu so še lepe možnosti. Nekateri so poskusno pričeli saditi jabolane in fižol. Potrebni bodo še veliki napori, da bomo ljudi, zlasti mladino, prepričali, da bodo z zemljo še enkrat več zaslužili, če bodo namesto koruze gojili

sadno drevje, sočivje in grmičevje, ki daje drobne sadeže. Če hočemo, da bo šel razvoj v to smer, pa bomo morali zgraditi objekte za odkup in prodajo tržnih viškov. Brez njih se ljudje za specializirano kmetijstvo ne bodo ogreli.«

Demokratični upravitelji so torej postorili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi zacelili rane, ki jih je prizadel potres, in da bi Špetar kot vodilna občina postal gonilna sila splošnega napredka vzhodne Benečije. Kdo jim pri teh plemenitih namenih ne bi želel največ uspehov.

GORAZD VESEL

Politične sile se niso še izrekle o tem vprašanju

Stadion na Krasu med molkom in pritiski

Triestina včeraj naredila prvi korak pri zgoniški občini

»Mi zahtevamo samo dvoje. Od najvišjega, da bi čimprej podpisali 10 tisoč abonmajskih izkaznic in od politikov, da bi čimprej poskrbeli za dograditev novega stadiona na Krasu.« S temi besedami je predsednik Triestine industrijec Raffaele De Riù, ki je prav včeraj svoj vpliv razširil še na Piccolo, v torek dokončno »formaliziral« v javnosti zahtevo svojega kluba po stadionu daleč od mestnega vrveža. Da načrt vendarle ni iz trte izvit in da ne gre za običajni študijski podvig skupnice navdušenih arhitektov dokazuje že dejstvo, da je prav včeraj zgoniška občina od Triestine prejela pismo z obrazložitvijo načrta in s prošnjo »za pozornost«. Od objave načrta (vsi komentariji v Piccolu in v Meridianu so imeli slavo pesniški značaj) je preteklo komaj sedem dni, stadion na Krasu pa je medtem že postal »leit motiv« tega tržaškega dolgočasnega poletja. Načrt, kolikor nam je znano, je vzdramil tudi politične sile, ki so ga že vzele v pretres, a svojih stališč iz previdnosti niso še dale v javnost. Bolje bo še počakati, zlasti če so si mnenja deljena, tudi zato ker si v vseh strankah (od PLI do KPI) že močno utira pot »nogometna struja«.

Po mnenju načrtovalcev bi moral objekt zrasti na proseški »Rovni« na zemljišču, ki spada pod zgoniško občino, a je formalno last tržaške uprave. Dejansko gre za proseški jús, katerega lastnik, če ga lahko tako imenujemo, je proseška vaška skupnost. Časopisi so to »malenkost« previdno zamolčali, medtem ko so namenoma podčrtali, da je tisto področje spriču gradnje avtoceste izgubilo tudi na ambitalni vrednosti in da bi gradnja stadiona prinesla veliko koristi tudi krajevnemu prebivalstvu. Razlastili bi približno 100 tisoč kvadratnih metrov. Za proseški jús, ki je v teh povojnih letih največ žrtvoval za »kollektivne« koristi, bi nov stadion pomenil najhušji, morda tudi usodni udarec. A ne gre samo za to. Tako imenovani uradni Trst in vsi tisti, v prvi vrsti vodilne politične sile, ki hočeš nočeš krojijo njegovo usodo, se morajo enkrat za vselej izreči glede splošnih odnosov mesto - okolica in kakšne načrte imajo za bodočnost Krasa in njegovega prebivalstva. Ga hočejo podrediti lastnim interesom, kot so delali doslej tudi ob podpori sil, ki se samo v besedah sklicujejo na zaščito okolja, ali pa hočejo sporazumno s Kraševci ustvariti ustrezno ravnotežje med naravo in človekom? Načrt za stadion pri Proseku je preizkusni kamen, ki se mu ne more nihče izogniti. »Kot je Primorski dnevnik pravilno že napisal, delajo načrtovalci in vsi tisti, ki stojijo za njimi, račune brez krčmarja.« nam je povedal zgoniški župan Josip Guštin, čigar podpis je odločilnega pomena za morebitno gradnjo novega stadiona. »V vseh teh letih smo prejeli ničliko podobnih načrtov. Predlagali so nam celo gradnjo letališča, potem pa se niso več

Pogled na proseško gmajno, kjer bi moral po načrtih Triestine zrasti nov nogometni stadion

prikazali. Tokrat seveda gre za resnejšo zadevo, o kateri nismo pa doslej govorili še niti v občinskem odboru. Vsekakor lahko že sedaj rečem, da ne odgovarjajo resnici časopisne vesti, da občinski regulacijski načrt namenja tisto področje športnim objektom. Tisti predel spada med zelene površine, kjer po zakonu ni dovoljeno graditi. Tudi v primeru dovoljnega mnenja bi morala naša občina izdelati novo varianto posebno za tisto področje, o čemer se sedaj sploh še ne govori.

O načrtu za gradnjo stadiona na Krasu se uradno ni izrekle niti še tržaška občina, čeprav nekatere sile, ki sedijo v občinskem odboru, močno pritiskajo v to smer. Tudi funkcionarji v pristojnih odborih so tokrat nenavadno molčeči kot da čakajo na razvoj dogodkov. Vsi sicer nekam govorijo o potrebi po stadionu v okolici, nihče pa nam ni znal točno povedati, kakšno usodo je doživel načrt o gradnji stadiona na območju sedanje občinske kladnice in

zakaj se že nekaj let sploh ne govori več o načrtu za stadion v industrijski coni. Nihče ne govoriti, skoraj vsi pa si želijo z nogometom in s Triestino na Kras, tako da v tem trenutku in v teh pogojih ni dvomov, da bo formalni lastnik zemljišča, to je tržaška občina, brez oklevanja privolila h gradnji objekta za približno 40 tisoč ljudi. Vsekakor smo zvedeli, da ni omenjeno področje v celoti občinska ali jusarska last, saj je tam tudi nekaj zasebnih parcel, ki bi jih v tem primeru razlastili.

Načrt bo poleg zgoniške občine v kratkem proučil tudi zahodnokraški rajonski svet, ki ga mora tržaška občina pred morebitno prodajo zemljišča obvezno vprašati za mnenje. V krogih rajonskega sveta so vsekakor že sedaj zaskrbljeni zaradi tega načrta in opozarjajo na negativne posledice, ki bi jih imel stadion »na Rovni« za krajeveno prebivalstvo. 40 tisoč nedeljskih gostov in 15 tisoč avtomobilov ne gre podcenjevati. Niti na Krasu. SANDOR TENCE

Prof. Košuta in prof. Šah o letošnjih maturah

Zrelostni izpit z vidika izpraševalcev

Medtem ko se za večino višješolskih dijakov že dober mesec vrstijo krasni počitniški dnevi, so letošnji maturanti komaj pred kratkim odložili šolske knjige. Prejšnji teden so se namreč zaključili zrelostni izpiti na slovenskih višjih srednjih šolah. Večina maturitetnih komisij je že opravila svoje ocenjevalno delo, izpraševalne komisije na znanstvenem liceju F. Prešeren in na Trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois pa so zaradi večjega števila kandidatov razglasili izide šele včeraj oziroma jih bodo danes.

Da bi suhoparnim številčnim ocenam vlili vsaj picico človeške topline, smo povprašali za osebno mnenje o letošnjih zrelostnih izpiti prof. Egidija Košuta, ki je predsedoval ocenjevalni komisiji na klasičnem liceju F. Prešeren v Trstu in na liceju P. Trubar v Gorici. Profesor, ki že petnajst let prisostvuje maturam na raznih višjih srednjih šolah kot član iz-

praševalne komisije, je uvodno podčrtal, da so letošnji zrelostni izpiti na klasičnem liceju glede na zrelost dijakov sestavljali povprečno najboljšo maturo, kateri je kdaj sledil. Dejstvo o dobri pripravljenosti dijakov potrjujejo tudi razmeroma visoke ocene. Komisija je namreč ocenila 20 kandidatov, (od katerih 11 v Gorici in 9 v Trstu), ki so večina prejeli ocene med 42/60. To je po predsednikovem mnenju izredno dober rezultat, tudi če med kandidati ni bilo niti enega odličnjaka. Nekateri so bili sicer hvalevredno pripravljeni za ustni izpit, žal pa so pomanjkljivo izpeljali pismene naloge. O prizadevnosti in doslednosti kandidatov pri pripravi na zrelostni izpit se je pohvalno izrazila tudi inšpektorica Ministrstva za šolstvo Maria Pia Socin, ki je pristojnovala ustrnim izpitom iz italijanščine; s pomočjo svojega pasivnega obvladanja slovenskega jezika je lah-

ko sledila tudi izpraševanjem iz zgodovine.

Prof. Košuta je izrecno poudaril, da je levji delež pri končni oceni pripeljal pismena naloga iz materinščine. Edino ta pismena naloga namreč lahko izčrpno predstavi zrelost kandidata, ki je komisiji neznan. Doseženo zrelost mora dijak dokazati s sposobnostjo sintetiziranja pojavov, s primerjanjem raznih likov, kajti zrelostni izpit nikakor ne temelji na nociónističnem znanju. Poleg kandidatovega znanja mora komisija oceniti tudi njegovo sposobnost ustreznega izražanja. Kljub vsemu pa zrelostni izpit ne zadovoljuje dijakov in niti profesorjev. Nujno potrebna je reforma, ki bi posodobila ne samo potek zrelostnega izpita, marveč celoten šolski sistem.

Poleg prof. Egidija Košute nam je svoje mnenje o poteku letošnjih matur posredoval tudi prof. Maks Šah, ki je predsedoval maturitetni komisiji na učiteljski A. M. Slomšek v Trstu in S. Gregorčič v Gorici. »Goriških kandidatov je bilo 10, tržaških pa 14. Vsi so maturo opravili z več ali manj zadovoljivimi uspehi. Izrednih skrajnosti ni bilo ne v Trstu, ne v Gorici. Lahko rečem, da so bili izpraševalci uvidni in nikakor ne malenkostni pikolovci. Kandidati pa bi morali biti bolj pripravljeni zlasti v materinščini. Vsi so morali pisati slovensko nalogo in so imeli na voljo štiri naslove in šest ur časa. Vsako besedo bi lahko preverili s pravopisom v roki. Toda v nalogah so bile neopustljive na-

pake. Kako je mogoče, da bodoči učitelji ne zna pravilno napisati pridevniške oblike »življenjski« ali »nadalnji«. Pismeno in ustno ne poznajo pravilne rabe povratnega osebnega zaimka »svoj«. Iz slovstvene zgodovine jim je domače okolje tuje. Redki so čitali Rebulo, češ da je pretežak. Res je, da so programi obširni, a bodoči učitelji morajo poznati materinščino. V tem pogledu ne smemo popuščati.

No, dovolj. Ne maram biti pridigar. Vsem kandidatom želim, da bi se v življenju dobro znašli in da ne bi nikjer pozabili, da so Slovenci.«

L. G.

Tečaj italijanščine za avstrijske državljane

Te dni se mudi v Miljah 24 avstrijskih državljanov, starih od 16 do 20 let, ki v šoli v Cindisu obiskujejo tečaj italijanškega jezika. Miljska občina je dala skupini Avstrijcev na razpolago šolsko poslopje, tečaj vodi jo šolniki združenja »Dante Alighieri«, te študijske počitnice pa je uredila deželna uprava. To je prvi poskus študijskih počitnic, ki trajajo od 8. do 29. julija, v ponedeljek pa je bil uradno srečanje na miljski občini, na katerem so prisotni poudarili važnost takih počitnic, ki imajo med drugim za cilj delovno preusmeritev in pa spoznavanje drugih narodov.

Na znanstvenem liceju so vsi izdelali

Včeraj so na liceju »Prešeren« objavili izide matur na tržaškem znanstvenem liceju. Izdelali so: Martina Armani 52/60, Daria Betocchi 49, Stefano Brecelli 36, Elena Cerqueni 52, Daniela Duic 36, Igor Gombač 44, Erika Kosuta 47, Tamara Pahor 45, Katja Palcich 45, Bojana Spacal 37, Mitja Vecchiet 54, Pietro Furlan 48, Tatjana Gregori 42, Alenka Jerič 44, Maja Milič 42, Rosanna Pertot 36, Elena Pockaj 36, Mirjam Rebula 42, Aleš Roncelli 44, Valentina Skabar 49, Alessandra Skerk 37, Magda Švara 42, Massimo Vecchiet 42, Roberto Vidali 40, Andrea Vremec 39, Boris Zeriali 56 in Edoardo Starc - Albi (priv) 40. Noben dijak ni bil odklonjen.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Majenca se ponavlja že stoletja in je znana daleč naokoli

Dolina

(Tretji del in konec)

Največja narodopisna posebnost Doline je praznovanje pomladi »majenca«, ki jo prirejajo domači fantje in od l. 1966 tudi dekleta vsako leto prvo nedeljo v maju. Majenca se ponavlja že stoletja in je znana daleč naokoli. Fantovski in dekliški vodi župan, ki ga izvolijo na »urik«. Levji delež priprav nosijo parterji to so fantje, ki morajo v teku leta k vojakom, in parterce, dve leti mlajša dekleta. Sobotno noč dvignejo domačini sredi vasi maj, ki ga sestavljajo ukradeno češnjevo drevo, »kranclic« in smrekovo deblo. Krošnjo okrase s pomarančami, limonami, kolači, raznobarnimi zastavicami in lučmi. Pod majem je v nedeljo in ponedeljek ples, ki ga otvorijo parterji in parterce, v zadnjem desetletju pa se v nedeljo popoldne odvija kulturno-folklorni program. K temu vaškemu običaju spadata tudi dolinski ljudski pesmi Eno dreve mi je zraslo in Na gorici, na placu. V okviru majence je od l. 1957 v vasi tudi občinska razstava domaćih vin, na kateri je napravljen najboljši pridelek vinogradnikov iz vse občine.

Po prvi vojni so se začeli za krajane hudi časi. Potem ko so se fašisti že l. 1920 vrinili v šolo in 1923 pre-

vzeli v svoje roke občino, so l. 1936 ukinili še zadnjo gospodarsko ustanovo — Hranilnico in posojilnico. V času stopnjevanja fašističnega ustrahovanja so se prebivalci Doline in Krogelj hitro vključili v odpor proti fašizmu. Že v letih 1929 - 1933 so sodelovali pri raznih demonstracijah; mnogi vaščani so bili zaprti, nekateri konfinirani, vojskoobvezne mladence so pošiljali v Afriko, večino mladih moških so odpravili v posebne delovne bataljone, dokončno pa so očistili Dolino l. 1943, ko so odgnali letnike 1924-26. Že l. 1942 je v vasi deloval odbor OF in že nekaj dni po razpadu fašizma je bila ustanovljena dolinska četa, ki se je kasneje priključila Istrskemu odredu. Še istega leta se je več dolinskih mladincev vključilo v novoustanovljeno Udarno četo Istrskega odreda, katere komandir je bil domačin Ljubomir Sancin - Stojan, ki je skupaj s 6 tovariši padel v zasedi v Jelšanah 18.3.1944. Številni vaščani so se priključili Prekomorskim brigadam. Do srede '44 je Dolina spadala v 5. (dolinski) okraj, ki je bil zatem vključen v preurejeni socerbski okraj. Nacisti so v vasi izvršili dva večja pogrroma (oktobra 1943 in aprila 1944). Obakrat so tu ropali, ljudi strahovali, mnoge pa odpeljali v koronejske zapore in nato v Nemčijo. Vaščane je prizadelo tudi zavezniško letalstvo, ki je dvakrat bombardiralo bližnjo rafinerijo nafte Aquila in terjalo deset smrtnih žrtev.

Spominska plošča padlemu partizanu Francu Čučku - Bognarju

Zaradi vojnih dogodkov je izgubilo življenje 68 vaščanov, od teh jih je padlo 31.

Na pokopališču je grob dveh jugoslovanskih borcev, na Suhorjih spominska plošča padlemu partizanu Francu Čučku - Bognarju, na rojstni hiši prvoborca Ivana Sancina - Jova pa njemu posvečena plošča. Zraven spomenika na dolinski tabor, v katerem so med urejanjem njegovega okolja l. 1978 našli ovitek, v kate-

rem sta bila časnika Edinost in Triester Zeitung z vabili in poročili o tem taboru, stoji spomenik padlim v NOB, ki so ga domačini postavili že julija 1946. Oba sta sredi vasi na Taboru. Na Selini pod vasjo so l. 1975 odprli občinski spomeniški park z veliko betonsko kompozicijo v spomin na vseh 208 padlih v občini. Zraven njega je občinski športni center s telovadnico in nogometnim igriščem. V bližini, na pol poti med

Dolino in Boljuncem, stoji poslopje, v katerem je županstvo dolinske občine.

Razširjeni priimki so Kocjančič, Krnac, Lovriha, Ota, Pangerc, Prašelj, Sancin, Slavec, Štrajn, Zerjal. — Od tod doma: Josip Pangerc (1869 - 1925), dolgoletni pevovodja domačega zbora, pred I. vojno dolinski župan in deželni poslanec na Dunaju; Ivan Sancin - Jovo (1913 - 1942), eden prvih partizanov, padel v bitki na Nanosu 18. 4. 1942; Josip Sancin - Šarnek (1900 - 1975), prvi Slovenec, ki je prejel za 50 let petja Gallusovo odličje.

V Dolini so živeli: ves čas učiteljstva od 1877 do upokojitve Alojzij Bunc, duševni vodja vseh tukajšnjih narodnih, socialnih in gospodarskih podjetij; od 1847 do 1851 dekan Emanuel Kovačič, pesnik in publicist, ki je bil kasneje nadzornik šol v Trstu in tamkajšnji kanonik; od 1864 do smrti 1900 tukajšnji dekan Jurij Jan, ki je bil med pobudniki in organizatorji tabora v Dolini, prvi predsednik tukajšnjega Bralnega in pevskega društva ter zelo pomemben narodni buditelj istrskih Slovencev.

Literatura: 100 let poslanstva svetnega društva »Valentin Vodnik« 1878 - 1978, kjer so navedene vse brošure o Dolini ali posameznih dogodkih v njej. Naštete so tudi vse dolinske organizacije in ustanove z letom ustanovitve.

Na drevišnji seji tržaškega občinskega sveta

KAKŠNA JE BODOČNOST CENTRA PRI PADRIČAH?

Tržaški občinski svet, ki bo zasedal drevi, bo med drugim ocenil tri resolucije o vlogi in o bodočnosti raziskovalnega centra pri Padričah. Resolucije so predložili komunisti Biava, Costa in Calabria, občinski odbor in svetovalec Tržaškega gibanja Parovel. Občinski svet bo drevi tudi imenoval svoje zastopnike v upravne odbore nekaterih javnih ustanov in gledališča Verdi. Skupščina se bo na to sestala še 27. julija, nakar bo po poletnem premoru spet pričela z delom v prvi polovici septembra. Tržaški pokrajinski svet pa se bo sestel sredi prihodnjega tedna. Na dnevnem redu ima sklep o dodelitvi finančnih prispevkov kulturnim ustanovam in društvom za leto 1984. Pokrajina bo dodelila ta denar na podlagi deželnega zakona št. 68.

Včeraj zjutraj pa se je medtem sestel občinski odbor, ki je nakazal več kot pol milijarde lir za popravilo nekaterih šol, med katerimi sta tudi openski šoli »Kosovel« in »de Tomadini«, za preureditev katerih bo občina v kratkem potrosila 100 milijonov. Odbor je tudi nakazal 725 milijonov lir za asfaltiranje mestnih ulic

in cest in 50 milijonov za nekatera gradbena dela v občinskem kopališču »alla Lanterna«. 470 milijonov lir pa je dodelil za razširitev Ul. Bonomea na območju med ulicama Osoppo in Cividale.

Na področju kulture je odbor sklenil anticipirati 26 milijonov deželnega prispevka za dejavnost razstavne galerije v muzeju Revoltella. Vse omenjene sklepe mora sedaj dokončno potrditi občinski svet.

Tržaški dnevnik

»Il Piccolo«

so včeraj prodali

Tržaški italijanski dnevnik Il Piccolo je družba Rizzoli, po dolgih mesecih zapletov in pogajanj, včeraj končno prodala. Novi lastniki so založniška skupina Il Resto del Carlino, lastnik družbe SPE Maestro in tržaški industrialec Raffaele De Riù. Prihodnji teden bodo kupo-prodajno pogodbo morali overoviti še na sodišču.

Odpri so jo sinoči v galeriji Tržaške knjižarne

»Digital video«: razstava za oko in uho

»Digital video« je bil naslov razstavi, če jo lahko tako imenujemo, ki je bila sinoči odprta v galeriji Tržaške knjižarne v sodelovanju s filmskim krožkom iz Trsta Cappella Underground. Šlo je za pregled del oziroma videokaset zunajga tržaškega slikarja Edvarda Zajca in njegovih študentov na Art-Media studies department CVPA-Syracuse University, kamor se je tržaški umetnik pred leti preselil iz Trsta.

To ni bila razstava slik, kot smo je v tradicionalnem smislu vajeni gledati. Tu smo, občinstvo namreč, stali pred televizijskim ekranom kjer so se slike v tem primeru videokasete odvijale na ekranu v različnih

geometrijskih in barvnih kompozicijah, opremljene z različno glasbo ter se v tem spreminjale pred našimi očmi iz sekunde v sekundo. Vse te kompozicije, ki so bile enkrat kvadrati, drugi krogi, je spremljala posebna glasba, včasih zelo moderna, potem orientalska, včasih glasba, ki smo jo slišali v raznih ameriških cowboyskih filmih, pa še druga moderna glasba. Po zanimanju, s katerim je občinstvo spremljalo to posebno vrsto umetnosti, bi lahko rekli, da je bila vseč, morda je vsi niso povsem razumeli, imeli pa so pri gledanju občutek nekakšne sproščenosti, relaksa, kot ga danes imenujemo in morda je bil to tudi eden

izmed namenov umetnika in njegovih učencev. To je bilo tudi vprašanje, ki smo ga zastavili Franku Vecchietu, ki razstave v Tržaški galeriji že dve leti vodi. V tem času se je namreč zvrstilo že kar 24 raznih razstav, letos kar dvanaest. O tokratni razstavi nam je Franko Vecchiet dejal, da je to posebna vrsta umetnosti, ki se oslanja predvsem na tehnologijo in se na tej podlagi tudi razvija. Kompjuter, je dejal, ima tukaj glavno vlogo, kot ima važno vlogo tudi glasba, ki včasih spremlja, včasih pa celo izhaja iz samega komputerskega sredstva. Največkrat, je dejal Vecchiet, je kompjuter sredstvo, ki se ga umetnik danes poslužuje pri svojem delu. Tako so se v preteklosti umetniki, je dejal Vecchiet, posluževali drugih sredstev v svoji tehnologiji, kakor so različne barve, materiali, ki so pač bili tedaj na razpolago. Če gledamo na občinstvo, je dejal Vecchiet, je pozornost s katero je dogajanje na ekranu spremljalo dovolj zgovorno, če hočemo trditi, da gre pri tokratni razstavi za umetnost, ki bo šla po svoji poti dalje in da so tudi takšni močnejši za nekatere še nerazumljivi eksperimenti, vendarle bodoči, za bodočo umetnost.

N. L.

V dolinskem poletnem središču otroci ne vedo, kaj je dolgčas

Potekla sta skoraj dva tedna, odkar je začelo delovati v Dolini poletno središče za predšolske in osnovnošolske otroke. O tem poletnem središču je naš dnevnik že obširno poročal, po tem skoraj 14-dnevem bivanju v lepo urejenem občinskem vrtcu in na njegovem vrtu pa smo se pozanimali za prve vtise vzgojiteljic in asistentk, ki se ukvarjajo z malčki.

Takoj, ko smo vstopili na vrt, je bilo zaslišati razposajeno kramljanje otrok, ki je pričalo, da se tu nihče ne dolgočasi. Za poslopjem vrtca pa so okoli dolge mize sedeli otroci, ki so izdelovali ročna dela iz štuca, medtem, ko so se nekateri veselo igrali pri toboganu in vrtljaku. Vzgojiteljice in asistentke so nam zagotovile, da je v tem središču vedno živo; otroci so se za tako »življenje« takoj navdušili, saj prihajajo nekateri zjutraj pol ure predčasno v vrt. Poletno središče obiskujejo otroci od 3. do 11. leta starosti in so se kljub tako različni starosti med sabo takoj spoprijateljili. Naj pri tem tudi omenimo, da je vseh 40 otrok zelo dobro sprejelo tudi dva prizadeta otroka, katerima pomagajo pri njihovem vključevanju. Program, ki so si ga organizatorji zastavili, pa ni bil v celoti izpeljan posebno zato, ker nimajo dobro organiziranega prevoza. Tako so odpadli celodnev-

ni izlet in manjše ekskurzije po naši okolici. Malčki hodijo kljub temu vsak dan dopoldne k morju v Milje, popoldne pa si sami pripravijo »plažo« na vrtu, kjer napihnejo gumijasti bazenček in se med sabo veselo špricajo z vodo. Poleg tega so popoldne tudi razna športna tekmovanja, pod vodstvom učiteljic pa otroci tudi rišejo in izdelujejo ročna dela. Poleg tega so vzgojiteljice poudarile, da imajo zelo dobre kuharice, ki malčkom pripravijo najrazličnejšo jeddo, kar vsi zelo radi pojedjo.

Nazadnje so vzgojiteljice izrazile upanje, da bi se prihodnje leto (če bo center organiziran) vpisalo še večje število otrok, kar bi omogočilo razdelitev otrok v dve skupini; ena skupina za mlajše in druga za starejše otroke. S tem bi bili tako lahko sestavljeni ločeni programi, ki bi se prilagajali zahtevam obeh skupin. Pri tem je prišlo na dan tudi dejstvo, da starši otrok niso vpisali tudi zato, ker jim je bilo nerodno organizirati se zaradi prevoza (ki naj bi bil prihodnje leto po možnosti zagotovljen tako, da bi občinski šolabusi zjutraj in popoldne vozili po vaseh in pripeljali otroke v center in domov).

Ko smo zapuščali poletno središče v Dolini, so se malčki še vedno veselo zabavali z izdelovanjem ročnih

izdelkov iz štuca. Upati je le, da se bodo take pobude iz leta v leto nadaljevale, saj se otroci tako tudi v poletnih mesecih marsičesa naučijo in so poleg tega stalno v veseli družbi. (mima)

Patronat KZ-INAC obvešča

KZ-INAC obvešča cenjene kmetovalce, da so v teh dneh začeli pošiljati na dom položnice za plačanje zavarovalnih prispevkov. Skupno teh položnic je osem. Štiri imajo že tiskane vsote in se nanašajo na redne davke zavarovalne blagajne kmetov. Ostale štiri položnice pa se nanašajo na dodatni prispevek za zdravniško blagajno in pokojninski sklad. Vsota teh dodatnih prispevkov se izračuna na podlagi agrarnega dohodka obdelanega zemljišča. Kot prejšnja leta, bomo tudi letos izpolnjevali te položnice v našem uradu v Ulici Cicero 8/B.

● Predstavniki Federacije srednjih in malih industrij so se srečali s predstavniki Tržaške hranišnice, da bi obnovili konvencijo za jamstva in posojila po posebno ugodnih pogojih.

SIP je odprl nov sedež

V notranji veži obnovljene palače zavarovalnice Assicurazioni Generali na Drevoredu XX. septembra so v ponedeljek odprli nov sedež SIP. V njem je poleg telefonske službe tudi stalna razstava najnovejših izumov, kot so kardio-telefon, video-telefon in oddajanje po sistemu fac-simile. V sedež na Drevoredu XX. septembra so se preselili tudi komercialni uradi SIP, ki so prej bili na Trgu Oberdan. Kdor bo želel skleniti pogodbo za telefonsko službo bo odslej torej moral na Drevored XX. septembra, za plačevanje računov pa bodo še ostali odprti uradi na Trgu Oberdan. Novi sedež SIP je med najmoder-

nejšimi v Italiji, to pa ni po naključju, saj je naše mesto po so-razmerju med številom telefonskih naprav in prebivalcev, prvo v državi.

Na Pokrajini razprava o Cappelli Underground

Na sestanku na Pokrajini, katerega so se udeležili predsednik pokrajinske uprave Gianni Marchio, pokrajinski odbornik za kulturo Zorko Harej, dr. Zaninijeva ter še predstavniki krajevnih filmskih klubov Mario De Luyk, Annamaria Percavassi, Rossella Pisciotto in Cesare Piccotti, so razpravljali o alternativnem sedežu za Cappello Underground. Predsednik Marchio je izjavil, da bo podprl katerokoli pobudo, ki naj bi težila k rešitvi problema, po drugi strani pa je De Luyk dodal, da bo oktobra filmska dejavnost Cappelle vseeno stekla, pa čeprav ne bi imel klub še svojega stalnega sedeža.

● Policija je aretirala 26-letnega Stojana Ražma iz Ul. Flavio 12, ker ga je sodišče obsodilo na 9 mesecev zapora zaradi ponarejanja listin. Podobna usoda je doletela tudi 23-letnega Diega Matteia iz Ul. Caripson. Odsedeti bo moral 10 mesecev zaradi kraje.

Znanost in usoda človeštva na tržaškem Festivalu Unità

»Znanost in usoda človeštva« je bila izredno zanimiva tema v središču razprave na tržaškem festivalu Unità, ki je letos vsedravnega značaja ter je posvečen vprašanju znanosti in tehnike. Razpravo je vodil ing. Roberto Costa s tržaške univerze, poročila pa so imeli docent na univerzi v Bariju posl. Giorgio Nebbia, prof. Giovan Battista Zorzoli z milanskega Politecnica in ravnatelj inštituta za psihologijo pri CNR Raffaele Misiti. Kot kaže gornja slika, je bila navzoča številna publika, prisotna pa je bilo tudi zastopstvo Zveze komunistov Slovenije pod vodstvom Iva Vajgla.

Včeraj sta bili na vrsti dve predava-

vanji, in sicer prof. Geracija o »peti generaciji računalnikov« in prof. Quagliariella o vlogi znanosti v boju za mir.

»Znanost in vojna« pa je naslov predavanja, ki ga bo drevi imel na festivalu prof. Francesco Calogero z rimske univerze La Sapienza, medtem ko bo prof. Carlo Guaraldo z vsedravnega inštituta za jedrsko fiziko obrazložil, kaj je pravzaprav protosinhrotron, o katerem se v Trstu toliko govori. Ob 21. uri bo drevi na sporedu koncert mestne godbe pod vodstvom Lidiana Azzoparda, vteli pa bodo film Petra Watkinsa »Wartime«.

Stavka delavcev tržaškega pristanišča

Po trditvah predstavnikov enotnega sindikata CGIL-CISL-UIL, je današnji sestanek ministrskega sveta v Rimu odločilne važnosti za 48-urno stavko, ki so jo napovedale sindikalne organizacije pristaniških delavcev za 25. in 26. julij. V okviru vsedravnega stavke pa je bilo včeraj trinajst ladij zasedranih v tržaški luči, ne da bi z njih raztovarjali blago. Udeležba pristaniških delavcev na tej stavki je bila še precej visoka, po dogovorih pa so prehodno blago vseeno natovarjali.

Kmalu novosti v železarni Terni?

Na tovarniškem svetu stare škedenjske železarne Terni je vzdignila mnogo prahu novica o možnosti vstopa nekaterih privatnih podjetnikov v vodstvo obzeta samega. Delavci so pozitivno ocenili to novost, saj odpira nove možnosti zaposlitve v železarni. Obenem pa delavci nestrpnost čakajo vladne odločitve o sprejetju financiranja 175 milijard lir v okviru zakona 675. Po drugi strani pa naj bi se do leta 1986 število delavcev v železarni od sedanjih 1400 zmanjšalo na 932, saj bo takrat deloval le en plavž za lito železo.

Farmaceutski obrat iz Liegeja v Trst

Ena največjih industrij na zdravstvenem področju »American Hospital Supply« je zaprla svoj obrat v Liegeju v Belgiji ter ga preselila v Trst, k farmaceutski industriji Don Baxter. Selitev bodo predvidoma opravili letos jeseni, narekovala pa naj bi jo tehnično-operativni razlogi. Tržaški obrat Don Baxter razpolaga z najmodernejšimi laboratoriji ter z zelo napredno industrijsko tehniko, dosti pa posluje s tujino. To poslovanje bodo predvidoma še ojačili, saj bodo tudi razširili prodajno mrežo.

V SMRTNI NEVARNOSTI MOTORISTA

Včeraj popoldne se je nekaj pred 15. uro pripetila na Trgu Baiamonti huda prometna nesreča, v kateri se je ranil 35-letni Francesco Cuscia iz Ul. Ecomomo 3. Vozil je z mopedom po Ul. Baiamonti, ko je na istoimenskem trgu iz še nepojasnjenih razlogov trčil v fiat 650, ki ga je upravljal 71-letni Carlo Marsich iz Ul. dell'Ereemo 112.

Pri padcu se je Cuscia zelo močno ranil v glavo, tako da mu je pricurila iz ušesa kri. Ko so ga sprejeli na oddeku za oživljanje, je bil v komi druge stopnje. Zdravniki so si strogo pridržali prognozo.

Le nekaj ur zatem so na oddelku za oživljanje sprejeli še 47-letnega Luciana Rennerja iz Reške ceste 129. Tudi on je v smrtni nevarnosti zaradi ran, ki jih je zadobil v nesreči z motornim kolesom. S suzukijem je vozil po Reški cesti proti Trgu Pestalozzi, ko je v višini št. 103 izgubil oblast nad vozilom in silovito treščil v parkirano dostavno vozilo. Zdravniki so ugotovili, da se je hudo ranil v glavo in prsni koš ter da si je zlomil roko in nogo.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga žena, mama in nona

Dragica Petaros por. Slavec

Pogreb bo jutri, 21. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Boršt.

Boršt, 20. julija 1984

Ob izgubi drage mame izreka globoko sožalje tovarišu Romanu Smotaku in svojem sekciji KPI občine Dolina.

V okviru poletnih prireditev Filmski večer v Repnu

V okviru Poletnih prireditev '84, ki jih organizirata KD Kraški dom in Društvo zamejskih likovnikov, je bil prejšnjo sredo na sporedu filmski večer. Skromnemu številu prisotnih so svoje dokumentarne in žanrske filme predvajali Sergej Cesar, Sergij Verč in Aljoša Žerjal. Cesar je predstavil dva filma: črnbeli dokumentarec Kamniti kruh, ki s pomočjo ustrezne skladbe Prokofjeva učinkovito poudarja trpkost in grenkost kamnoseškega truda za vsakdanji kruh, in primer montažnega filma Ginza, ki je bil posnet v Tokiu in predstavlja izrazit kontrast med tisočletno tradicijo in sodobno modernizacijo japonskega naroda. Sergij Verč, ki sicer ni bil prisoten na prireditvi zaradi delovnih

zadržkov, je večeru namenil svoj žanrski film Črna čarovinja, ki predstavlja avtorjevo barvno impresijo ob božičnih lučeh in okrasih v našem mestu, in dokumentarec Ameriške razglednice, ki je pravzaprav sestavljenka o tenkočutno doživljanju avtorjevem potovanju v ZDA. Za repenski filmski večer je Aljoša Žerjal izbral svoj poetični dokumentarec Potovanje po Normandiji, in film o delu umetnika Sergija Štoke, v katerem, brez izrazite zveze, prikazuje umetnikov prehod iz znanega Dantejevega verza v kaos današnjega življenja.

Poletne prireditve '84 se bodo zaključile jutri, ko bo ob 20.30 na dvorišču Kraškega muzeja nastopil Godalni kvartet.

Zamenjava v taboru

Taborniki Roru modrega vala iz Trsta in Gorice, ki so taborili v Besnici pri Kranju, so se včeraj vrnili domov, namesto njih pa je odpotovala v tabor druga izmena. O poteku taborenja smo že poročali, danes objavljamo le sliko tabora sredi gozda

Literarni, likovni in fotografski natečaji ob 80-letnici SPD Trst

Slovensko planinsko društvo iz Trsta praznuje letos 80-letnico ustanovitve. V okviru proslave, ki jo bo namenilo temu jubileju, razpisuje tudi literarni, likovni in fotografski natečaj za izvirna dela na temo

MED SKALO IN MORJEM

ki naj bi obravnaval prijateljski odnos človeka do naravnega okolja.

Natečaj je namenjen: — vsem ljubiteljem narave; — osnovnošolski mladini; — dijakom nižjih srednjih šol.

Vsaka zgoraj omenjena skupina bo posebej ocenjena in nagrajena.

Literarni natečaj

Prispevki na razpisano temo so lahko v prozi (do 10 tipkanih strani), v poeziji (do 5 pesmi ali ciklus), zbirka anekdot ali esej (do 10 tipkanih strani). Napisani so lahko v knjižni slovenščini ali v narečju. Vsi prispevki morajo biti napisani v 4 izvodih, označeni z geslom, kategorijo, v kateri avtor kandidira (ljubitelji narave, osnovnošolska mladina, nižja srednja šola). V priloženi zapečateni kuverti, označeni z geslom, naj bo avtorjevo ime, priimek, naslov in telefon.

Literarne izdelke bosta ocenjevali dve ločeni komisiji: — literarno komisijo za šolsko mladino sestavljajo: prof. Zora Tavčar, pesnica Ljubka Šorli, časnikar Lojze Abram in prof. Marinka Pertot (SPDT);

— literarno komisijo za ljubitelje narave sestavljajo: prof. Josip Tavčar, prof. Pavle Merku, prof. Marija Cenda in inž. Josip Rudež (SPDT).

Likovni natečaj

Risbe in izdelki na razpisano temo so lahko v katerikoli tehniki. Za osnovnošolsko mladino je priporočljiv format A3, za ostale je dovoljen katerikoli format, največji 100x70. Na hrbtani strani risbe ali slike naj bo označeno geslo in kategorija, v kateri avtor kandidira (ljubitelji narave, osnovna šola, nižja srednja šola). V priloženi zapečateni kuverti, označeni z geslom, naj bo avtorjevo ime in priimek, naslov in telefon.

Risbe in izdelke bosta ocenjevali dve ločeni komisiji: — likovno komisijo za šolsko mladino sestavljajo: prof. Magda Tavčar (SPDT), Demetrič Cej in Zora Koren; — likovno komisijo za ljubitelje narave sestavljajo: Milko Bambič (SPDT), inž. Sergij Cesar in Deziderij Švara.

Fotografski natečaj

Fotografski natečaj na razpisano temo ni namenjen osnovnošolski mladini. V obeh navedenih kategorijah se kandidat lahko udeleži natečaja v sledečih tehnikah: — črno-bela fotografija (največ 3 slike ali serija petih, min. format 13x18, max. format 30x40 ali izpeljanke); — barvna fotografija (največ 3 slike ali serija petih, min. format 13x18, max. format 30x40 ali izpeljanke); — diapozitivi ne glede na format (največ 5 diapozitivov).

Vse serije morajo biti označene kot take, slike pa oštevilčene. Udeleženec se lahko istočasno udeleži natečaja v več podkategorijah, vendar morajo biti slike neobjavljene.

Vsi izdelki morajo biti označeni z geslom in s kategorijo, v kateri avtor kandidira (ljubitelji narave, nižja srednja šola). V priloženi zapečateni kuverti, označeni z geslom, naj bo avtorjevo ime, priimek, naslov in telefon.

Izdelke bo ocenila posebna komisija. Komisijo sestavljajo: Janko Furlan (SPDT), Mario Magajna, Aljoša Žerjal in Duilio Vecchiet.

Prispevke za vse tri natečaje zgoraj omenjenih treh kategorij morajo kandidati oddati na sedežu SPDT v UL sv. Franciška 20, tretje nadstropje ali na sedežu ZSSDI (isti naslov, drugo nadstropje) do vključno 30. septembra 1984.

Najboljša dela bodo nagrajena na slavnostni prireditvi ob 80-letnici našega društva. Prireditelj bo poskrbel za objavo oziroma za razstavo najboljših del. Po razstavi bodo lahko udeleženci dvignili svoje prispevke na sedežu društva. Organizator ne prevzema odgovornosti za morebitne poškodbe ali izgube prispevkov.

Krajevne sekcije z Opčin ANED, VZPI-ANPI, ANPIA in SKD TABOR

vabijo na otvoritev razstave

DEPORTACIJE V NACISTIČNA TABORIŠČA

ki bo jutri, 21. julija, ob 21. uri v Prosvetnem domu na OPČINAH. Razstava bo odprta do 30. julija, ob delavnikih od 16. ure dalje, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

gledališča

VERDI

Do 12. avgusta bo na sporedu FESTIVAL OPERETE 1984. Jutri, 21. julija, ob 20.30 sedma predstava operete »Viktorija in njen huzar« P. Abraham. Dirigent Oskar Danon, režiser Giorgio Pressburger. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 60050 in 631948).

V nedeljo, 22. t.m., ob 18. uri osma predstava operete.

CANKARJEV DOM

Sprejemna dvorana

Se danes, 20. julija, razstava oblikovalca in slikarja Tomaža Kržišnika.

CIRKUS MOIRA ORFEI

V športni palači v Trstu

Na panoramski stezi atrakcije iz 16 držav. Vsak dan po dve predstavi, ob 17. uri in ob 21.30. Predprodaja vstopnic pri potovalni agenciji UTAT v Galeriji Protti, tel. 65700.

kino

Ariston 21.30 »Rusty, il selvaggio«. M. Dillon. Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Eden Zaprti zaradi popravil. Fenice Zaprti zaradi počitnic.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10

»Notti inquiete proibite«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »La cosa«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Venom, il serpente di Satana«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »La congiura degli innocenti«. Režija A. Hitchcock.

Mignon 16.30 — 22.15 »Il libro della giungla«.

Aurora 16.00 — 22.00 »L'impero colpisce ancora«.

Capitol Zaprti zaradi počitnic.

Moderno Zaprti zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprti zaradi počitnic.

Lumiere 17.00 — 22.00 »L'uomo che cade sulla terra«. David Bowie.

Alcione Zaprti do sobote.

Radio 15.30 — 21.30 »Le sexy allieve di madame Clauce«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razstave

V TK Galeriji, UL sv. Franciška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EXPRESS osmih slikarjev dežele Furlanije - Julijske krajine.

V tržaški občinski galeriji bo do 25. julija razstavljala slikarka Marinella Terbon.

V galeriji Cartesius bodo jutri, 21. julija, ob 18.30 odprli drugi del razstave z naslovom »Pregled delavnice«. Gre za grafike 45 tržaških likovnih umetnikov.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK

80-LETNICA DELOVANJA

PROGRAM:

DANES, 20. julija: ob 20.30 — jubilejni koncert godbe

JUTRI, 21. julija:

ob 17.00 — odprtje kioskov
ob 19.00 — kulturni program

PLES z ansambлом LOJZETA FURLANA

NEDELJA, 22. julija:

ob 17.00 — mimohod nastopajočih godb skozi vas do mesta proslave. Kulturni program z nastopi sledečih godb: Godbeno društvo Nabrežina — Godbeno društvo »VESNA« Križ — Godbeno društvo »V. PARMA« Trebče — Godbeno društvo Ricmanje — Pihalni orkester »BREG« Došina — Gasilska godba Kapele (Jugoslavija). PLES Z ANSAMBLOM LOJZETA FURLANA. Delovali bodo dobro založeni kioski.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan PETER UNUSICH. Vse najboljše mu želi žena Neva, hči Tanja, sinova Igor in Aleks.

Ob rojstvu malega IVOTA iz srca čestitajo Nadji in Paulu prijatelji.

Upravni odbor Doma A. Sirk v Križu čestita Nadji in Paulu ob rojstvu IVOTA, kateremu vošči vso srečo.

Danes, 20. julija, praznuje naš EDVIN BUKAVEC s Proseka 4. rojstni dan. Mnogo sreče, zdravja in veselja mu želi nana, stric Vojko, teta Ana in mali Nikolaj. Čestitkam se pridružuje družina Glazon.

Na medicinski fakulteti v Trstu je doktorirala MAGDA KARIŠ - DRIOLI; iskreno ji čestitajo prijateljice SPDT.

Nasemu gospodarju Paulu je je žena Nadja povila

IVOTA

Iskreno jima čestita, prvorojenčku pa želi vso srečo v življenju

KD Vesna

V sredo je z odliko diplomirala Navi zdravničnica iskreno čestitajo

MAGDA KARIŠ - DRIOLI

Novi zdravnici iskreno čestitajo Alenka, Pino, Peter in Jasmin

včeraj-danes

Danes, PETEK, 20. julija MARJETA

Sonce vzhaja ob 5.35 in zatone ob 20.47 — Dolžina dneva 15.12 — Luna vzhaja ob 0.21 in zatone ob 12.48.

Jutri, SOBOTA, 21. julija ZORKA

Vreme včeraj: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1017,3 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 65-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Benvegnù, Rossella Ciuffarin, Manuela Iadarola, Denis Pitter, Blaž Kemperle, Anna Elisa Ingui, Federico Esposito, Emanuele Cordò, Maggie Matteoni.

UMRLI SO: 82-letni Bortolo Giacometti, 88-letna Maria Lisiak vd. Cressa, 85-letni Vittorio Degli Innocenti, 67-letni Silvio Cimadori, 68-letni Claudio Bianchi, 75-letni Isabella Cisiini.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

UL. Settefontane 39, Trg Unità 4, UL. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Ferneti, Milje (Lungomare Venezia 3). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Drevored XX. septembra 4, UL. Bernini 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Drevored XX. septembra 4, UL. Bernini 4, Ferneti, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

darovi in prispevki

Ob 15. obletnici smrti dragega in nepozabnega moža in očeta Rada Rauberja darujejo Breda, Jasna in Nataša 100.000 lir za KD I. Cankar.

Namesto cvetja na grob Mirka Grgiča daruje družina Mužina (Gropada) 50.000 lir za SZ Gaja.

Za novo plesno ploščad v gozdiču v Mačkoljah darujeta kulturnemu društvu Primorsko Cvetko Smotlak 100.000 lir in Vilko Smotlak 50.000 lir.

Namesto cvetja na grob Mirka Grgiča daruje Milka (Kaptanova) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Za popravilo repentabrske cerkve darujejo: v spomin na moža Albina Križmana žena Marija 20.000 lir, v spomin na moža Jožefa Škabarja žena Ivanka 20.000 lir, ob drugi obletnici smrti Dušana Milčiča žena Mara 50.000 lir, namesto cvetja nagrob Itala Bricchija družina Ravbar (Repen 2) 10.000 lir in družina Škabar (Repen 4) 10.000 lir, Milan Gruden in Patricija Škabar 100.000 lir in Škabar (Repen 78) 15.000 lir.

koncerti

Občina Devin - Nabrežina priredi danes, 20. julija, ob 20. uri v štivanski cerkvi koncert mednarodnega komornega orkestra glasbene mladine Grožnjan. Na sporedu bodo skladbe Händla, Bacha, Cimarose in Sorkočevića.

Družina MILIČ se iskreno

ZAHVALJUJE

gasilec in vsem vaščanom, ki so med požarom priskočili na pomoč.

OBVESTILO

Vse naročnike, ki želijo, da jim pošiljamo Primorski dnevnik na kraj počitnic, prosimo, da nam novi naslov posredujejo vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava Primorskega dnevnika

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

OSMICO v Mavhinhah št. 11 ima Norma Gabrovec. Toči belo in črno vino. 17-LETNO dekle, ki ima rada otroke, išče zaposlitev kot baby-sitter ob vsaki uri. Tel. 757-777.

PRODAM jadrnico 470 v odličnem stanju z vlečno prikolicco. Telefonirati od 14. do 15. ure na 211-688.

PRODAM šotor za 3-4 osebe v res odličnem stanju z nepremočljivo streho in notranjimi sobami. Telefon 211-688 od 14. do 15. ure.

JADRNICO tipa Flyng junior, dolžina 4 m, za 4 osebe prodam po ugodni ceni. Tel. 040/299-360 od 19. do 20. ure.

PRODAM knjige prvega letnika učiteljskega študija. Tel. 824-137 po 20. uri.

PANDO 30 Super, 6 mesecev, še v garanciji prodam za 5.900.000 lir. Tel. na št. 910-754.

PRODAM motor Honda 125, skoraj nov. Tel. 772-108.

DIRKALNO KOLO »Willier Triestina«, skoraj novo, prodam po ugodni ceni. Interesenti naj se zgledajo v večernih urah telefonsko na št. 0481/33156.

DEKLE z diplomom učiteljskega študija in z znanjem slovenščine, italijanščine, angleščine, srbohrvaščine ter tipkarskim tečajem išče katerokoli službo. Tel. na št. 818-067.

V SALEŽU ima osmico Herman Skrlj. Toči belo in črno vino.

PRODAM: FIAT 127, letnik 1982, prevoženih 20.000 km, v dobrem stanju; AUTOBIANCHI 112 Elite, letnik 1981; BMW 320, letnik 1978. Tel. 227-284.

SLOVENKA, dolgoletna študentka v Angliji, inštruira angleščino in francoščino. Informacije po telefonu št. 211-936.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosti - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

menjalnica

19. 7. 1984

Ameriški dolar	1.745.-
Kanadski dolar	1.310.-
Švicarski frank	725.-
Danska krona	167.-
Norveška krona	210.-
Švedska krona	209.-
Holandski florint	543.-
Francoski frank	198.50
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.305.-
Irski sterling	1.870.-
Nemška marka	612.-
Avstrijski šiling	87.-
Portugalski eskudo	11.-
Japonski jen	6.-
Španska pezeta	10.-
Avstralski dolar	1.400.-
Grška dragma	15.-
Debeli dinar	11.40
Drobni dinar	11.60

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-440

Srce ustvarja - roka kleše

Kipar Janez Lenassi na Japonskem

Nekaj dni pred odhodom Janeza Lenassija na Japonsko, sem prežvela v njegovi hiši v Piranu, kjer se je naselil predvsem zaradi ljubezni do morja in Istre, ter značilnega kamna, ki mu ga ponuja Istra. Tako sem kot že večkrat imela priliko se pogovarjati z njim o umetnosti — še posebej o njegovi. Lenassi je zgovoren človek in rad pripoveduje o svojem delu, rad govori o kamnu, ki ga kleše, o svojih skulpturah, spomenikih, ki jih je naredil in seveda še posebej o svojih znamenitih fontanah. Kadar se razgovori o kamnu njegova pripoved vselej izveni kot neizmerno čustvo ljubezni, ki ga nosi v sebi kot kipar, do tega najtršega materiala, ki ga obdeluje, kleše in brusi in spreminja v tako čiste in nje-mu lastne likovne forme. Večkrat sem se mu ob njegovem vnetem pripovedovanju morala kar nasmejati ter mu rekla, zakaj ne gnete raje glin, ki je mehkejša in milejša. In takrat mi je z resnim pogledom povedal, da ga glina prav zaradi značilne meh-kobe ne zanima ter da se je z njo do-voľ ukvarjal na akademiji na začet-kih svojega kiparjenja. Ko sem ga vprašala, zakaj ima rad prav kamen s katerim se zlasti prav zadnje čase

ne ukvarja prav veliko kiparjev, mi je začel razlagati, kako zelo ga vse-lej pritegne struktura in značilnosti, ki jih vsebujejo različni kamni. Vsa-ka kamnita gmota nima s svojimi zna-čilnostmi odpira nove ustvarjalne možnosti. Tudi tiste dni je imel na dvorišču veliko belo kocko, na lese-nih podstavkih, ki se mi je zdela ob pogledu nanjo že izdelana likovna forma. V največji sončni pripek, pa ji je Lenassi s »fleksarico« utiral čr-te in gladil robove. Ko sem ga tako pri delu opazovala, sem spoznavala, kako je delo kiparja, ki se spopada s kamnom resnično težko. Čeprav bi rad kocko namenjeno za poslovni prostor neke na obali pred odhodom na Ja-ponsko dokončal, ga je čas prehitel.

Zanimal me je mednarodni simpo-zij na Japonskem, kamor je odšel. Povedal je, da rad odhaja na ta sim-pozij, ki bo nekakšna krona vsem nje-govim dosedanjim. Saj je znano, da se je Lenassi v svoji kiparski karieri udeležil mnogih simpozijev, tako je večkrat bil v Avstriji, pa ZDA, v Izra-elu, ZRN, Grčiji in v raznih krajih Jugoslavije. Dejal je, da je to najbrž njegov zadnji večji simpozij. Pove-dal je, da bo simpozij trajal dobra dva meseca, to se pravi do srede sep-tembra in da bo v samem središču Ja-ponske v Tokiu. Na ta simpozij je bil povabljen kot edini kipar tujih dežel. Tam ga čaka tri kubične metre posebnega belega granita, ki ga bo v dobrih dveh mesecih, kolikor bo trajal simpozij spremenil v umetniško skulpturo, ki bo po njegovem odhodu trajno krasila glavno mesto Japonske in kot taka nosila umetniško sporočil-nost slovenskega kiparja. Zanimalo me je kaj bo naredil, »To pa nikoli ne vem«, je dejal Lenassi. Odločil se bom potem, ko se bom srečal s tam-kajšnjim kamnom, ko ga bom spoznal in ko bom spoznal ambient - pokra-jino te dežele. Tako neobremenjen je odhajal Lenassi vedno na vse sim-pozije. Povedal mi je še, da bo v ča-su bivanja na Japonskem vodil kraj-ši tečaj kiparstva s šolarji. Kljub temu da je Lenassi odšel na Japon-sko neobremenjen z umetniško idejo, sem iz njegove pripovedi razbrala njegov čut odgovornosti, saj je bil povabljen na Japonsko ne le kot nava-den kipar, temveč tudi kot izkušen organizator in pobudnik mednarodne-ga simpozija kiparjev Forma viva. In kot vodja kiperske šole v Maruščih. Njegove izkušnje bodo gotovo zanimi-ve tudi na Japonskem.

Pred odhodom smo odšli v Milje na ogled razstave kiparja in našega skupnega prijatelja Villija Bossija. Ko sta se poslavljala mu je Bossi ob stisku roke dejal »naredi takšno skulp-turo, ki ne bo v ponos le tebi, temveč vsej Jugoslaviji«. »Potrudil se bom«, je odgovoril Lenassi. Vsi, ki verujemo v njegovo umetnost smo prepričani, da bo Janez Lenassi dobro in častno o-pravil svojo veliko in pomembno na-logo in smo hkrati ponosni, da je bil povabljen na tako pomemben in velik simpozij, saj je s tem dano priznanje ne le Lenassiju, temveč našemu ki-parstvu sploh.

a. n.

OBCINA TRST

XIII. ODDELEK
URBANISTIKA IN PROMET
Upravni odsek
Prot. št. XII. - 83/76/16

PREDMET: Varianta št. 37 splošne-ga občinskega regulacijskega na-črta - hitre ceste na Tržaškem - od-cep Prosek.

ZUPAN,

na podlagi odloka predsednika dežel-nega odbora št. 0456/Pres. - 58/P.U. z dne 30. maja 1984, v povzetku ob-javljenega v uradnem vestniku avto-nomne dežele Furlanije - Julijske kra-jine št. 52 z dne 26. junija 1984, s ka-terim je bila odobrena varianta št. 37 splošnega občinskega regulacijskega načrta - hitre ceste na Tržaškem - od-cep Prosek, ki jo je sprejel občins-ki svet s sklepom št. 675 z dne 7. oktobra 1983;

na osnovi 10. člena zakona št. 1150 z dne 17. avgusta 1942;

o b v e š č a m,

da je od dne objave tega razglaš-a dalje in za ves čas veljave varianta št. 37 splošnega regulacijskega načrta tr-žaške občine deponirana, skupaj z odobritvenim odlokom in na prost vpogled občinstvu v občinskem tajništvu, soba št. 607 - XIII. oddelek - Urbani-stika in promet, Costanzijev prehod št. 2 - VI. nadstropje.

Kdorkoli je zainteresiran ima mož-nost, da si varianto ogleda v uradnih urah (ob delavnikih od 12. do 13. ure).

Trst, dne 20. julija 1984

GLAVNI TAJNIK
dr. Beniamino Rava

ZUPAN
dr. Franco Richetti

Slike, ki niso le spomin

Slika, ki je pred vami, ima 60 let. Posneta je bila namreč leta 1924 v Grižniku, danes zapuščenem kamnolomu pod Grmado med Cerovljami, Brestovico in Medjo vasjo.

Kamnolom je dal odpreti neki pod-jetnik iz Firenc, potem ko je na osno-vi vzorcev ugotovil kakovost kamna. Marmor so odvažali po kolovozu, ki je peljal preko Medje vasi, ali po ti-stem, ki je vodil proti Cerovljam. Verjetno je prav slaba cestna poveza-va bila kriva, da so kamnolom v Grižniku zaprli po komaj treh letih obratovanja.

Iz slike je razvidno, da je bil kam-nolom tudi za tiste čase skromno o-

premljen. V njem so delali Brestovci, ki so bili v glavnem poprej zaposleni v nabrežinskih kamnolomih. Po sreč-nem naključju poznamo imena vseh, ki so posneti na sliki. Naj jih našte-jemo po vrstnem redu z leve proti desni: Jožef Kacič (delovodja), Andrej Kacič, Vincenc Antonič, Lovrenc Pangos, Jože Antonič, Anton Blažič, Lojze Kacič in Pepo Kacič. Slednji se je leta 1948 z ženo in sinom izselil v Ameriko, ostali pa so vsi že pokojni, vključno mali Lojze Kacič, ki je padel v partizanih. Bil je Pepov brat, oba pa sta bila sinova delovodje Jožefa. (Podatke posredovala Anastazija A.).

M.B.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Voglia di musica
glasbeni program
Na sporedu so Schubertove in
Ravelove skladbe
- 13.30 Dnevnik
- 13.45 L'infanzia di Ivan - film
Igrajo: Nikolaj Burjaev, Valen-
tin Zubkov, Irma Tarkovskaja
- 15.15 Mister Fantasy
glasbeni program
- 16.15 Avventure, disavventure e amo-
ri di Nereo, cane di leva
risanka
- 16.30 Le avventure di Rin Tin Tin
TV film
- 16.50 Danes v parlamentu
- 17.00 Kojak - TV film
- 17.50 Il fedele Patrash - risanka
- 18.15 Programi pristopanja
- 18.30 90. leto: Los Angeles '84 - 5. del
- 19.40 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Il pianeta vivente - 4. del
I misteri della giungla - dok.
- 21.30 Kapò - film, 1. del
Igrajo: Susan Strasberg, Lau-
rent Terzieff, Gianni Garko
- 22.20 Dnevnik
- 22.25 Kapò - 2. del filma
- 23.15 Grandi mostre:
Biennale di Venezia '84
- 23.50 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri

13.15 Due e simpatia:

- La pietra di luna - 5. del
- 14.20 Questestate
kviz, glasba, filmski posnetki
Teletattica - risanka
Il segreto dei serpenti - dok.
Atlas Ufo Robot - risanka
- 16.50 Vogliamo i colonnelli - film
Igrajo: Ugo Tognazzi, Claude
Dauphin, Carla Tatò
- 18.25 Iz parlamenta
- 18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
- 18.40 Bronk - TV film
Meteo 2
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 Il trappolone
- 22.00 Dnevnik 2 - Vesti
- 22.10 L'asso della Manica - TV film
- 23.00 I giorni della storia - 1. del
- 23.50 Dnevnik 2 - Vesti

Tretji kanal

- 18.30 Tour de France
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.25 Le seduzioni di Narciso - 1. del
- 20.00 Šola in vzgoja:
Stampe e documenti antichi
7. del
- 20.30 La Biennale di Venezia Arti
Visive:
Mille quadri sulla Laguna
- 21.30 Dnevnik 3
- 21.55 La cinepresa e la memoria
- 22.05 Gente di Camogli
- 22.35 Jazz club
- 23.20 Speciale Orecchiochio
glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 17.55 Teletekst
- 18.10 Poročila
- 18.15 Rock portret: Zlatko Pejaković
- 18.45 Trnov grad - otroška nadalj.
- 19.15 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik I
- 20.00 Modrost telesa - dokumentarec
- 20.55 Ne prezrite
- 21.10 Marlowe - TV film
- 22.00 Dnevnik II
- 22.15 Zardos - film
Igrajo: Sean Connery, Charlotte
Rampling, Sara Kestelman

Zagreb

- 16.00 Poletno popoldne:
Gore sveta - dok.
- 16.50 Risanka
- 17.00 Rob-roy - TV film
- 18.00 Poročila
- 18.15 Avtogrami - otroška serija
- 18.45 Večer z orkestrom
- 19.30 Dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Alice - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.20 Una vita da vivere - nadalj.
- 10.20 Chimera - film
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Lou Grant - TV film
- 13.25 Sentieri - nadalj.
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
- 16.50 Hazzard - TV film
- 18.00 Tarzan - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Super Help - nagradno tekmo.
- 22.25 TV film
- 24.00 All'Ovest niente di nuovo - film

RETEQUATTRO

- 9.00 Arrivano i Superboys - risanka
- 9.15 L'invincibile Blue Falcon
risanka
- 9.45 H. Globetrot - risanka
- 10.00 Magia - TV novela
- 10.30 Fantasilandia - TV film
- 11.30 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.00 Il magico mondo di Gigi
risanka
- 12.30 Star Blazers - risanka
- 13.00 Prontovideo
- 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
- 14.15 Magia - TV novela
- 15.00 Abisso, storia di una madre e
di una figlia - film
- 17.00 Il magico mondo di Gigi
risanka
- 17.30 Blue Noah - risanka
- 18.00 Truck Driver - TV film
- 19.00 Tre cuori in affitto - TV film
- 19.30 Chips - TV film
- 20.30 I predatori dell'idolo d'oro
TV film
- 21.30 Indagine su un cittadino al di
sopra di ogni sospetto - film
- 23.40 Quincy - TV film
- 00.40 Estate e fumo - film

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 La città è spenta
- 11.30 Maude - TV film
- 12.00 Giorno per giorno - TV film

TELEPADOVA

- 14.00 Mama Linda - TV film
- 15.00 Gli emigranti - TV film
- 16.00 Peyton Place - TV film
- 17.00 Star Trek - TV film
- 18.00 Mechander Robot - risanka
- 18.30 Yattaman - risanka
- 19.00 Sam, il ragazzo del West
risanka
- 19.30 Mama Linda - TV film
- 20.20 Anche i ricchi piangono
TV film
- 22.00 La notte delle jene - film
- 00.30 L'inferno è per gli eroi - film

TRIVENETA

- 14.30 La lunga pista dei lupi - film
- 16.30 Side Street - TV film
- 18.00 I robot - risanka
- 18.30 Kronos - TV film
- 19.30 Vse o motorjih
- 20.30 Vertigine per un assassino - film
- 22.00 Dr. Wedmann - TV film
- 23.30 Operazione poker - film

TELEFRIULI

- 15.45 I diavoli della guerra - film
- 17.15 Starzinger - risanka
- 17.50 Angie Girl - risanka
- 18.15 Cara a cara - TV film
- 20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
- 21.30 Ciao Eva
- 23.00 Sport

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20
Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mo-
zaik. Rekreatije, koristni nasveti; 8.20
Trim za vsakogar; 8.45 Domače živa-
li; 9.10 Po poteh Ludwiga II.; 9.40 Slo-
venska poezija skozi stoletja; 10.10
Koncert Glasbene matice v Kulturnem
domu v Trstu.; Edvard Grieg: Sonata
v F duru, op 8; 11.10 Glasbeni pot-
puri; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbor-
nik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v
nadaljevanjih: Ivan Tavcar: »Izza
kongresa« - vmes: Glasbeni potpuri;
13.20 Slovenski zbori in vokalne sku-
pine na ploščah, nato: Glasbena pri-
loga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne:
Sprehodi po tržaških predmestjih: (15)
Greta; 16.00 Plesna ura sede, vmes:
Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti pro-
stor: Klasični album: nabožna glasba;
18.00 Kulturni dogodki, nato: Glasbe-
na priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

Srednji val 277,8 metra ali
1080 kilohertzov in 255,4 metra
ali 1170 kilohertzov
UKW — Beli križ 97,7 MHz
UKW — Koper 89,3 MHz
UKW — Nanos 101,0 MHz

6.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 O-
tvoritev - glasba za dobro jutro, Ju-
trnji koledar; 6.15 Vremenska napo-
ved, cestne razmere, EP; 6.45 Promet-
ni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otv-
ritev - danes na valu Radia Koper;
13.00 - 15.00 Mladinska oddaja, Pesem
tedna Radia Koper; 15.00 Človek v
človeku; 15.30 Dogodki in odmevi;
16.00 Glasba po željah; 16.30 Primor-
ski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Pogo-
vor o...; 17.33 Piranski glasbeni ve-
čer: Gorjan trio; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 16.30,
17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30
Radijske vesti; 6.00 Jutranji program;
7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.00 Štirje
koraki; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucia-
novi dopisniki; 10.00 Popevka tedna;
10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani;
12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila
v nemškem jeziku; 14.45 La Vera Ro-
magna; 15.00 Kultura in umetnost;
18.00 Parole e musica; 18.45 Trio Gor-
jan; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00
Poročila; 6.00 do 9.00 Zeleni val; 9.00
Radio anch'io; 10.30 Popevke skozi
čas; 11.00 Il delitto di Lord Savile -
5. del; 11.20 I fantastici anni 50; 12.03
Oggi sposi - tutto sul matrimonio;
13.25 Master; 14.30 Šola in vzgoja: o
gorah in alpinizmu; 15.00 Era d'esta-
te; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Radiouno
Ellington '84; 17.55 Zeleni val; 18.00
Europa spettacolo - variete; 19.20 Na
naših trgih; 19.27 Audiobox Lucus;
20.00 Il cabaliere; 20.30 Koncertna
glasba; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30,
17.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 8.00 Dne-
vi; 8.00 Šola in vzgoja: otroštvo ka-
ko in kakaj?; 8.05 Radiodue predstavi-
lja; 8.45 Vzpon; 9.10 Vacanza premio;
10.30 Hočeš luno?; 15.00 Nemogoči in-
tervjuji; 15.42 Estate attenti; 19.00
Mavrica; 19.50 Il paese del sorriso;
21.00 Le stelle del mattino; 22.40 Jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00,
14.00, 19.00 Poročila; 6.35 Vremenska
napoved za pomorščake; 6.45 Promet-
ne informacije; 6.50 Dobro jutro, o-
troci; 7.00 Druga jutranja kronika;
7.20 Sprehod po tržnici; 7.50 Iz naših
sporedov; 8.05 Za solarje; 8.35 Od plo-
šče do plošče; 9.05 Z glasbo v dober
dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tu-
jine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali
poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugo-
slaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije;
12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri
zvoki; 13.00 Danes do 13.00 - Iz na-
ših krajev - Iz naših sporedov; 13.20
Osmrtice, obvestila in zabavna glas-
ba; 13.30 Od melodije do melodije;
13.50 Človek in zdravje; 14.05 Odmevi
z Balkana; 14.25 Naši poslušalci čes-
titaajo in pozdravljajo; 15.00 Radio
danes radio jutri; 15.30 Dogodki in
odmevi; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio
ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z na-
mi zapela...; 18.15 Gremo v kino;
19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Poje-
mo in godemo; 20.00 Na krilih pet-
ja; 21.05 Oddaja o morju in pomor-
ščakih - glasba; 22.15 Informativna
oddaja v nemščini in angleščini; 22.25
Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz
glasbene skrinje; 23.05 Literarni nok-
turno; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Dekret objavljen v uradnem listu

Na obeh straneh so dani vsi pogoji za sistem za obrambo pred točo

Pa smo vendarle učakali. 10. julija letos je bil v uradnem listu republike objavljen predsedniški dekret o izvajanju jugoslovansko - italijanske pogodbe o skupni obrambi proti toči. Kot je znano je bila pogodba podpisana že 6. aprila 1982 v Trstu. Jugoslovanska vlada je to pogodbo ratificirala že lani, italijanska pa jo je sprejela 6. aprila letos, ustreznimi vladi dekret, ki ima številko 286, pa je z dne 13. aprila 1984.

V tem vladnem dekretu je tudi določeno, da bo za izvajanje sporazuma na italijanski strani skrbela komisija v kateri bo šest ljudi. Štirje bodo zastopali zunanje, notranje, obrambno in kmetijsko ministrstvo, dva pa našo deželo. Prvi bo zastopal deželno

ustanovo za razvoj kmetijstva, drugi pa deželni center za raziskavo in dokumentacijo.

Na italijanski strani bo vse delo vodila ERS. Raziskovalni center bo imel sedež v Gorici ali v Gradišču ob Soči. Operativni center z radarjem pa bo na jugoslovanski strani na Trstelu. Predvidenih je 60 strelšč, polovica na vsaki strani.

O skupni obrambi pred točo vzdolž italijansko - jugoslovanske meje so pričeli govoriti že leta 1976 zastopniki ERS in Hidrometeorološkega zavoda Slovenije. Kasneje so se za stvar pričeli zanimati tudi vladni predstavniki. Priprave pa so bile dolge, predolge in šele sedaj, osem let po tem ko so začeli o stvari razpravljati, pride do začetne faze izgradnje sistema proti toči.

Za konkretno izgradnjo bodo potrebovali leto in pol ali dve. Po sedanjih izračunih naj bi za to investicijo porabili skupno od štirih do pet milijard lir. Seveda je vse to odvisno od porasta cen.

Kot pri nas se za konkretno izvedbo zanimajo tudi na jugoslovanski strani. Tam so že določili lokacijo objektov

v sistemu obrambe pred točo, kot so strelna mesta, radijske zveze in podobno. V Novi Gorici bodo kmalu ustanovili Interesno skupnost za obrambo proti toči. V njej bodo razne organizacije in zasebniki.

Primorska je namreč edino večje območje v Sloveniji, kjer še nimajo urejene zaščite proti toči. Pravijo, da takšna obramba lahko zaščiti vsaj 80 odstotkov pridelkov. Po mnenju strokovnjakov bi z ustreznimi obrambo pred točo, nasadom in pridelkom bila prizanešana velika škoda od neurju, ki je bilo 29. junija na območju občin Nova Gorica in Ajdovščina. Ta naravna nesreča je po uradnih podatkih izvršnega sveta v Novi Gorici samo v tej občini povzročila škodo na približno šest tisoč hektarjih nasadov in polj, ali na polovici vseh obdelovalnih površin v novogoriški občini. Skupna škoda pa znaša 156 milijard starih dinarjev.

No, sedaj z dokončno objavo dekreta v uradnem listu italijanske republike bodo najbrž stvari lahko krenile za mrtve točke. Kmetje na obeh straneh državne meje upajo, da bodo kar se da hitro zavarovani pred točo.

»Burkaški misterij«: prijetna poletna kulturna osvežitev

»Burkaški misterij« italijanskega dramaturga Dadia Foja, ki ga je prejšnji večer predstavila gledališka skupina Zveze slovenskih kulturnih društev, je prijetno presenetila tudi gorško občinstvo in prinesla potrebno kulturno osvežitev v teh poletnih mesecih. Tega smo se lahko prepričali že zaradi velike prisotnosti občinstva, ki se je zbralo na dvorišču Dijaškega doma. Za ostalo pa so poskrbeli mladi gledališčniki, ki so pod vodstvom Sergija Verča prepričljivo podali slovito Fojevo delo.

Uspeh predstave v Gorici in v drugih krajih, kjer je skupina nastopila, nagradi prizadevanja ZSKD, ki se je odločila za to pobudo v tem poletnem kulturnem počitku. Zato bi kazalo tudi za naslednje poletne sezone poiskati kaj primerne.

Za vse tiste, ki so predstavo zamudili, lahko povemo, da bodo gledališčniki ZSKD ponovno med nami prve dni septembra, in sicer v Dohodbo ter po vsej verjetnosti tudi v Štandrežu.

OBVESTILO

Vse naročnike ki želijo, da jim pošiljamo Primorski dnevnik na kraj počitnic, prosimo, da nam novi naslov posredujejo vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

Poletni praznik na Peči med športom in družabnostjo

Na prireditvenem prostoru na Peči bo od jutri, pa do konca prihodnjega tedna vsak večer živahno. Pričenja se namreč poletni praznik kulturnega in športnega društva Vipava, na katerem bodo ekipe iz raznih krajev na Gorškem tekmovali v odbojki in nogometu. Poleg tega izrazito športnega dela obsega program praznika priljubljenosti za družabnost in razvedrilo, ki so značilne za vse poletne šage.

Kioske bodo odprli jutri zvečer ob 20. uri, ko bo na sporedu tekmovanje v briškoli z bogatimi nagradami za najboljše pare. Ob 21. uri se bo pričel ples. Ples bo na sporedu tudi v nedeljo, 22. t.m.

Turnirja v odbojki in malem nogometu se bosta pričela v ponedeljek ob 20. uri. Tekmovanja se bodo nato vrstila vsak večer do petka, 27. julija, ko bodo na sporedu finalna srečanja. Po zaključku teh tekem bo na vrsti nagajevanje in seveda ples. Kot rečeno se bo praznik nadaljeval tudi v soboto, 28., in nedeljo, 29. t.m. Oba večera bo na sporedu ples, s pričetkom ob 21. uri, za nedeljo popoldne pa napovedujejo tudi kotalkarsko revijo. Na kotalkališču bodo svoje bogate točke predstavili domači kotalkarji društva Vipava, kotalkarji iz Ronk in Poleta z Opčin. Revija se bo pričela ob 19. uri.

PSDI: kriza da ali ne?

Pisali smo že da nameravajo gorški socialdemokrati sprožiti krizo v gorški občinski upravi s tem, da bi zapustili sedanjo petstrankarsko koalicio. Do tega je prišlo zaradi sporov med odbornikom Gentilejem in županom ter drugimi odborniki. V sredo zvečer je zasedalo pokrajinsko vodstvo PSDI. Razprava o tem je bila zelo vroča. Prevladali so zagovorniki krize in pri glasovanju so ti dobili precej veliko večino. Do krize naj bi torej prišlo.

Vendar pa se je v kasnejši razpravi pokazalo, da do tega najbrž spet ne bo prišlo tako zlahka, kajti socialdemokrati bi bili v izstopu iz odbora osamljeni. Na sestanku pokrajinskega vodstva PSDI je prišlo do izraza dejstvo, da socialisti ne nameravajo izstopiti iz občinskega odbora. Zato pa naj bi socialdemokratom ne prijala kriza v tem trenutku, še posebej potem ko so skupno s socialisti vstopili v levičarski odbor, tudi skupno s komunisti, v občini Trzin.

Dobro počutje na letovanju v Savudriji

Prejšnji teden smo poročali o odhodu skupine gorških otrok na dvotedensko morskoro kolonijo v Savudrijo. Ko nas je te dni pot peljala nedaleč mimo, smo se odločili, da gremo pogledat kako je z letovanjem naših otrok.

V počitniški center v Savudriji smo prispeli ob uri večerje. Skupnice otrok so se igrale na dvorišču, precej pa jih je bilo še v jedilnici. Poznani mali smo se, kje so gorški in tržaški otroci. Povedali so nam, da so komaj povečerjali in da jih lahko dobimo v ločenem poslopju, ki pa je tudi del doma. Nekaj otrok je bilo na dvorišču, drugi so bili po sobah, kjer so se za kratek čas odpočili, pospravljali in se hkrati pripravljali na večerne dejavnosti.

V domu smo našli vzgojiteljico Adrijano Dornik, ki skupaj s Tanjo Sokol iz Gorice in Vesno Petaros iz Trsta skrbi za naše otroke in njihovo dobro počutje. Takoj nam je povedala, da je počutje imenitno, otroci so zadovoljni in tudi za vzgojiteljice ni večjih problemov.

»Srečni smo, ker imamo letos zelo lepo vreme,« nam je povedala. »Nedoljsko neurje nam gotovo ni pokvarilo počitnic, nasprotno, imelo je tudi koristne učinke. Res je, da se je ozračje precej ohladilo, tako da se v ponedeljek raje nismo kopali, toda dež je tudi očistil morje, ker so prej nadlegovale meduze. Sedaj je morje čisto, sonca ne manjka, vseeno pa

temperatura ni neznosna.«

Na vprašanje, kako preživljajo dneve na letovanju, nam je Adrijana Dornik naštel celotno dejavnost, ki se odvija v glavnem v večernih urah ali pa kadarkoli, zaradi slabega vremena, odpade kopanje.

»Prav sedaj, ko smo povečerjali, se pripravljamo na športne dejavnosti in na delovanje po interesnih krožkih. Vsak večer se vrstijo tekmovanja v raznih športnih panogah, od odbojke, košarke, nogometa do namiznega tenisa in igre med dvema ognjema. V krožkih so dejavnosti prav tako pestre in raznolike saj obsegajo likovno in tehnično-likovno ustvarjanje, ritmične ples, petje, pravilni krožek, šah in drugo. Še posebno prijetni so letos plesi, saj imamo novo ozvočenje in tudi nove kasete. Poleg tega imamo tudi kviz tekmovanje, starejša dekleta pa rada hodijo na ples v bližnji kamp Borozija.«

Za okrog tristo otrok, med temi je 33 z Gorškega in 18 s Tržaškega, ostali pa so povečini iz Ljubljane in okolice, torej v Savudriji ne manjka priljubljenosti za razvedrilo. Glavno je seveda kopanje, za kar je bilo doslej vreme zelo naklonjeno. Posamezne skupine odhajajo tudi na krožno vožnjo po morju. Ko smo jih obiskali, je med gorškimi otroci vladalo veliko pričakovanje za izlet. Nasploh nam je vzgojiteljica povedala, da so otroci, posebno tisti, ki so že bili v koloniji letos navdušeni. Najmlajši,

Hudo poslabšanje gospodarskega položaja v analizi raziskovalca in sindikalistov

V zadnjem času je gospodarstvo na Gorškem šlo rakovo pot, iz katere se je treba nujno izvleči, sicer v drugi polovici osemdesetih in vseh devetdesetih letih ne bo delovnih mest za mlade, ki bodo zahtevali delo v domačem okolju. To je precej pesimistično povedal raziskovalec univerzitetni profesor Luigi Frey na včerajšnjem posvetu o gospodarskih perspektivah za Gorško, ki ga je priredil sindikat CISL. Sicer pa je Frey dejal, da je kljub vsemu optimist, kajti meni, da je moč rešiti se iz krize v okviru splošnega deželneva načrtovanja.

Uvodoma je spregovoril tajnik CISL Giovanni Padovan. Povedal je nam vse znane resnice o krizi ladjedelnic, nekaterih drugih tovarn, o padcu zaposlitvene ravni in povečanju ur dopolnilne blagajne.

Profesor Frey je pred letom dni izdelal študijo o gorškem gospodarstvu po nalogu trgovske zbornice. Podatke je zbiral nekaj let. »Vendar pa imamo danes precej drugačen položaj, od tistega, v katerem sem zbiral podatke,« je dejal Frey. Nihče ne bi pred dvema letoma mislil, da bo Zanusso zašel v krizo. Ta se odraža tudi na Gorškem, saj odpadejo ideje o gospodarskem razvoju potom družbe Indusvi, v kateri je Zanusso imel glav-

no besedo. Leta 1983 je dežela Furlanija - Julijska krajina imela v odstotkih večji porast brezposelnosti kot vsa druga Italija. Kar se tiče Zanusija je treba tudi vedeti, da vsakršno finansiranje tega koncerna odvzema denar drugim dejavnostim v deželi.

Razlog za poslabšanje odnosov je tudi vprašanje ladjedelnic. Italije je v zaostanku z načrti za preosnovo teh tovarn. Treba je vedeti, da bo tudi v to industrijo nujno prišla notranja restrukturacija z uvedbo nove tehnologije, kar bo privedlo do zmanjšanja delovnih mest. Nekaj podobnega se je že zgodilo v italijanski avtomobilski industriji in ta je danes spet konkurenčna na svetovnem trgu.

Seveda vpliva na razvoj gospodarstva tudi stalno poslabšanje položaja državnega deficita. Mimo dejstva, da nihče ne ve, kolikšen je ta deficit, je treba vedeti, da je na Gorškem največja »tovarna« zdravstva in da je tudi ta v kroničnem deficitu. Dandanes tudi ugotavljamo, je še dejal Frey, da je terciarna dejavnost ob meji v težavah, kajti ni videti konca gospodarskim težavam v Jugoslaviji, kar se nujno odraža v tukajšnji trgovini in seveda zaposlenosti.

Poročevalec se je zaustavil ob novi politiki prevoznosti, o terciarni dejavnosti, o razvoju male industrije, o go-

riški prosti coni. Izrazil je optimističnega gledanja na bodočnost, kar pa ni moč reči za sindikaliste, ki so potem segli v diskusijo.

razna obvestila

Šolsko skrbništvo obvešča, da je ministrstvo za šolstvo podaljšalo do 15. septembra rok za objavo dokončnih pokrajinskih lestvic za supleto v višjih srednjih šolah za šolski leti 1984/85 in 1985/86.

Uprava slovenskega Dijaškega doma v Gorici sporoča, da je dom zaprt od danes, 20. julija, do 20. avgusta.

izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 21. in 22. t.m. izlet v Karnijo z vzponom na Monte Zermuda in Reischkofel (na Koroškem). Odhod jutri ob 6. uri izpred bencinske črpalke pri ločnem mostu.

kino

Gorica

VITTORIA — 17.30—22.00 »La nipote«. Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO Zaprt. VERDI 20.00—22.00 »La finestra sul cortile«. Režija A. Hitchcock.

Trzin

EXCELSIOR Zaprt. PRINCIPE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Leteča banda«. SVOBODA 20.30 »Po sledih sokola«. 22.00 »Begunke«. DESKLE 19.30 »Pozor, nevarnost, žene v akciji«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU Rismondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

Jutri gledališče pri ljudskem vrtu

Gledališka amaterska skupina Collettivo Terzo Teatro bo zaključila vrsto nastopov po gorških rajonih s predstavo, ki bo jutri, 21. julija, s pričetkom ob 21.30 v Ljudskem vrtu. Uprizorili bodo dve enodejanki Antona Čehova. V primeru slabega vremena bodo nastop prenesli na naslednji dan ob isti uri. Predstava je brezplačna.

Sodna prijava za tolpo 20 tatičev

Orožniki v Trzinu so zadali hud udarec tolpi mladih tatičev, ki so, kot kaže, odgovorni za velik del tatvin motornih koles, avtomobilskih radijskih sprejemnikov in drugega blaga v Trzinu in bližnji okolici. Po daljši preiskavi so prijavi sodstvu skupino 20 mladeničev, ki naj bi bili odgovorni za dolgo vrsto tatvin. Iz informacij, ki so nam jih posredovali, naj bi bili prijavi v veliki večini mladoletni. Med preiskavo so orožniki tudi odkrili in zaplenili za več milijonov lir ukradenega blaga.

● Včeraj zjutraj so v gorško bolnišnico sprejeli 78-letno Doroteo Prodan. V Ul. Cadorna jo je silovito sunil mopedist, priletela ženska je zgubila ravnotežje in pri padcu utrpela pretres možganov. Ozdravela bo v osmih dneh.

Hišni pripor za tržiško roparico

Antonietta Balin-Ferrari por. Marzarolli, žena znanega zdravnika iz Trzica, ki je nenadoma zaslovela zaradi ropa v podružnici Banca del Friuli v Cordovadu, je od včeraj v hišnem priporu. Odlok za izpustitev iz zapore je včeraj izdal pordenonski sodnik Mannino, potem ko se je v sredo proces proti obtoženki zaključil brez razsodbe, z odredbo, da naj se o umski uravnoveščenosti obtoženke izrečejo psihiatri. Balinova bo sedaj morala počakati na izide psihiatričnega pregleda v priporu na lastnem domu v Ul. Belforte v Trzinu.

† V krminski bolnišnici je včeraj preminila

Marija Vižintin vd. Cotic

Pogreb bo danes ob 16.30 iz bolnišnice v cerkev na Vrhu (17.00).

Žalujoči: sinova Maks in Andrej, hčeri Marica in Sabina, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo.

Vrh, 20. julija 1984

Osvojil je tudi 20. etapo kolesarske dirke po Franciji Laurent Fignon znova nezadržen

Italijan Tonon je še zmeraj v nezavesti, vendar so upanja večja

CRANS MONTANA (Švica) — Še ena izredno naporna gorska etapa in spet veliko zmagovalcev. Laurent Fignon, 24-letni francoski as preseneča iz etape v etapo, je pravi in edini »gospodar« dirke, njegov bivši kapetan Hinault pa mu sploh ni došel. Marsikdo pravi, da je Hinault v krizi in delno je to tudi res, vendar velja tudi, da je Fignon ta čas praktično nepremagljiv in nekateri ga že primerjajo s slavnim Merckxom.

Po zmernem začetku se je 20. etapa razvnela na zadnji vzpetini, ki je kolesarje pripeljala v švicarski letovis.

Italijan Carlo Tonon je še v nezavesti

šcarski kraj Crans Montana na višini 1.670 m. Iz glavnine sta zbežala Francoz Jules in Nizozemec Lubberding, katerima so se pridružili še trije kolesarji. Ko sta bežala še Španca Gorospe in Arroyo je Fignon odločil poseči v boj in je v nezadržnem ritmu vse do cilja strl odpor vseh tekmovalcev, katerim je zadal čedalje večje zaostanke.

Bernardu Hinaultu, ki je bil na cilju deseti, je vsekakor uspelo odbiti napad svetovnega prvaka Američana Lemonda, ki je naskakoval njegovo drugo mesto.

Danes bo na sporedu spet naporna preizkušnja, saj bodo v sicer ravninski etapi kolesarji prevozili kar 320 km in bodo predvidoma na kolesu celih 10 ur.

Medtem je zdravstveno stanje Italijana Carla Tonona, ki je bil predvčerajšnjim žrtev padca, nespremenjeno. Nesrečni kolesar je še vedno v globoki nezavesti, vendar kaže, da ni prišlo do moških poškodb in zdravniki upajo, da mu bodo rešili življenje, čeprav je prognoza še strogo pridržana. Za sedaj ni predvideno, da bi Tonona operirali.

VRSTNI RED 20. ETAPE
1. Fignon (Fr.) 4.09'16" s povprečno hitrostjo 33,819 km na uro; 2. Arroyo (Šp.) po 11"; 3. Wilches (Kol.) po 17"; 4. Jules (Fr.) 34"; 5. Gorospe (Šp.) 49"; 6. Munoz (Šp.) 1'07"; 7. Agudelo (Kol.) 1'00"; 8. Kelly (Ir.) 1'10"; 9. Simon (Fr.) 1'10"; 10. Hinault (Fr.) 1'17"; 11. Grezet (Švi.) 1'17"; 12. Lemond (ZDA) 1'17"; 13. Prieto (Šp.) 1'17"; 14. Breu (Švi.) 1'33"; 15. Crielion (Bel.) 1'33"; 16. Millar (Ang.) 1'33"; 17. Jimenez (Kol.) 1'59"; 18. Flores (Kol.) 2'01"; 19. Anderson (Avs.) 2'06"; 20. Vichot (Fr.) 2'19".

SKUPNA LESTVICA
1. Fignon (Fr.) 96.04'36"; 2. Hinault (Fr.) po 9'56"; 3. Lemond (ZDA) 11'09"; 4. Millar (VB) 11'49"; 5. Simon (Fr.) 16'55"; 6. Arroyo (Šp.) 17'09"; 7. Kelly (Ir.) 17'31"; 8. Munoz (Šp.) 22'18"; 9. Crielion (Bel.) 25'12"; 10. Ruttiman (Švi.) 26'28"; 11. Anderson (Avs.) 27'52"; 12. Acevedo (Kol.) 29'05"; 13. Grezet (Švi.) 30'35"; 14. Caritoux (Fr.) 30'37"; 15. Jimenez (Kol.) 32'32"; 16. Veldscholten (Niz.) 37'41"; 17. Flores (Kol.) 39'52"; 18. Laurent (Fr.) 40'08"; 19. Agudelo (Kol.) 42'58"; 20. Loro (It.) 43'39".

Na predolimpijskem košarkarskem turnirju »Plavi« v finalu s Kanado

Kanada — Jugoslavija 90:84 (51:46)

JUGOSLAVIJA: D. Petrović 18, A. Petrović 2, Zorkić 6, Sunara 24, Hadžić, Knežo 10, Vukičević 12, Dalipagić 6, Mutapčić 6.

KANADA: Kelsy 2, Bimms 19, Pasquale 13, Killmann 2, Kazanovski 17, Triano 19, Wenington 4, Wiltear 14.

Kljub porazu v zadnji tekmi proti Kanadi bo Jugoslavija igrala v finalu tega turnirja, kjer se bo še enkrat pomerila s Kanadčani. Jugoslavlani so igrali brez Žižića, Radovanovića in Nakića in trener Novosel je dal priložnost predvsem tistim igralcem, ki običajno večino tekme presedijo na klopi. Tako je tudi Dalipagić igral samo prvih pet minut, vendar so rezervni igralci plavih kljub temu zaigrali dobro in bi lahko tudi zmagali. Da se to ni zgodilo imata največ zaslug kanadska sodnika, ki sta sodila zelo pristransko, tako da

sta domačinom dosodila v celi tekmi le 14 osebnih napak, Jugoslavlani pa 31, plavi so metali le 8 prostih metov, domačini pa kar 37.

Avstralija — Italija 97:89 (42:51)

AVSTRALIJA: Campbell 2, Keogh, Smith 22, Sengstock 23, M. Dalton 1, Carroll 12, Dalglish, Gaze 16, Davies 12, Morsen 2, B. Balton 7, Borner.

ITALIJA: Cagliaris, Premier, Bonamico, Gilardi 6, Magnifico 18, Brunamonti 8, Villalta 20, Meneghin 4, Riva 12, Vecchiato 4, Marzorati 5, Sacchetti 12.

Italija nadaljuje s svojimi nepričljivimi nastopi. Premagala jo je tudi Avstralija, ki se je v drugem delu razigrala, potem ko so »azzurri« po prvem polčasu vodili z 9 točkami prednosti. Spet se je izkazal Magnifico, dobro pa sta igrala tokrat tudi Villalta in Riva.

Ponoči sta bili na sporedu finalni tekmi za 1. in 3. mesto.

Pred olimpijskimi igrami Najboljših dvigalcev ne bo

V desetih dneh tekmovanj bodo dvigalci uteži v Los Angelesu spravili pod streho svoje res težko priporočene kolajne.

Po rekordni udeležbi na svetovnem prvenstvu v Ljubljani l. 1982 (205 dvigalcev) so v Los Angelesu pričakovali kakih 260 do 270 športnikov, sedaj pa se predvideva, da bo na novo zgrajena dvorana »Albert Gersten Pavillon« z zmogljivostjo 4500 gledalcev verjetno samevala, saj bo tekmovalcev manj kot poprečno. Kakovost pri dviganju uteži je v celoti pri državah, ki se OI ne bodo udeležile.

Leto 1983 je bilo za dviganje uteži izredno. V desetih kategorijah je bilo zabeleženih kar 66 novih svetovnih rekordov po zaslugi 24 različnih dvigalcev. Objavljene so bile lestvice prvih 10 v vsaki kategoriji tako v absolutnem merilu kot upoštevajoč po enega dvigalca iz vsake države. Slednje vrednotenje je bližje olimpijski stvarnosti. Pregled teh seznamov daje dokaj žalostno sliko. Od 105 dvigalcev (na repu lestvic je nekaj izenačenih mest) bo v Los Angelesu odsotnih kar 68, samo v dveh primerih pa bi prisotni prišli do kolajne, čeprav samo bronaste. Sicer je tudi stanje odsotnih neizenačeno. SZ in Bolgarija držita sami skoraj vsa prva in druga mesta. Če se upošteva absolutno lestvico je razmerje moči naravnost strahovito v korist predvsem SZ, ki ima na lestvicah od skupnih 119 dvigalcev kar 68 imen pred Bolgarijo, ki je prisotna s 26 dvigalci. V lažjih kategorijah je slika še kar barvita, v težjih pa vse bolj rdeča. Pri kategoriji 110 kg je kar prvih 13 na svetu iz SZ!

Neolimpijska leta so bila navadno revnejša pri doseganju rekordov, lanske pa je s 66 novimi znamkami tudi sama dosegla višek. Leto svetovnega prvenstva v Ljubljani je dalo 62 novih rekordov, olimpijsko 1980 pa 64. Rekorderje vodijo od leta 1924 in od tedaj so jih zabeležili kar 1782.

Romunski dvigalec Dragomir Cioroslan, zaradi mnogih odsotnosti kandidat za zlato v Los Angelesu, meni da gre napredek pripisati bolj intenzivnemu treningu in bolgarski meto-

di priprave na tekmovanja, ki vsebuje dviganje uteži do skrajne meje neposredno pred nastopom. Madžarski trener Orocs pripisuje napredek boljši izbiri športnikov, ki prihajajo v vrste dvigalcev po jasnih znanstvenih pokazateljih o njihovi sposobnosti. Prilepini, trener iz SZ, postavlja rast rekordov v zvezi z velikim številom ljudi, ki se bavi z dviganjem uteži in z veliko tekmovalnostjo, ki je posledica masovne kakovosti.

Pri novih rekordih je najbolj nenavadno, da sta v dveh kategorijah rekorda skupnega seštevka enaka. Zaharevič (SZ, kategorija 100 kg) je s 440 kg izenačil 10 kg težjo kategorijo. Rojak Klokov je celo v svoji kategoriji 110 kg rekord Zahareviča izenačil skoraj na koncu sezone.

Edini ne-evropski rekorder je bil lani Wu Shude (LR Kitajska) v kategoriji do 56 kg in to samo v polgu. Kitajca so Bolgari in Sovjeti kmalu izpodrinili, kitajski predstavnik pa bi moral v Los Angelesu z veliko lahkoto osvojiti zlato kolajno.

Naravnost senzacionalna je prisotnost mladincev v samem vrhu svetovnega dviganja uteži. V tem prednjačijo Bolgari. Mladinski dvigalec Neno Terzijski (sedaj 20 let), Naim Sulejmanov (17 let), Stefan Topurov (20 let) in Aleksander Varbanov (20 let), so vsi na prvih mestih v svetovnih absolutnih lestvicah. Edini sovjetski mladinec, ki je bil lani prvi na svetu na absolutnih lestvicah je že omenjeni Aleksander Zaharevič.

Bolgari in Sovjeti so na lanske dvigalske borze različno investirali svoje sile. Bolgari so se udeležili skoraj vseh mitingov, ki so veljali za svetovni pokal s skoraj popolno postavbo, Sovjeti pa so na te turnirje pošiljali le posameznike. Bolgari so tako v svetovnem pokalu osvojili že tretjo zaporedno zmago, svojo drugo pa je osvojil Blagojev, Sovjeti pa so odnesli večino prvih mest na svetovnem prvenstvu v Moskvi.

Velike razlike, ki obstajajo med vzhodnoevropsko elito in ostalimi državami so prispevale, da se na OI pripuščajo dvigalci z najboljšimi rezultati, ki bi ob najboljši udeležbi na OI veljali kolajne v dveh do štirih (!) razredih lažjih kategorijah.

BRUNO KRIZMAN

Po seji izvršnega odbora FISA Še novosti v svetu formule ena

Poleg sklepa o izključitvi Tyrrelija in odvzemu licence Ickxu je izvršni odbor mednarodne zveze za avtomobilistični šport FISA v nadaljevanju svojega zasedanja sprejel še vrsto novosti, med katerimi je najpomembnejša ta, da napovedanega zmanjšanja zmogljivosti bencinskih rezervoarjev na bolidih formule ena ne bo. Kot znano bi moral januarja 1985 stopiti v veljavo predpis o omejitvi goriva na 195 litrov, včeraj pa so sklenili, da do decembra 1988 ostaja v veljavi meja 220 litrov, ki so jo uveljavili lani. Na sestanku FISA so tudi odobrili začasni koledar dirk formule ena za prihodnjo sezono. VN San Marina bo 5. maja, VN Avstrije 18. avgusta in VN Italije 8. septembra.

Dogovorili so se tudi, da bodo 2. avgusta v Hockenheimu razpravljali o možnosti, da bi še zmanjšali moč

motorjev formule ena. Kar zadeva formule dva so pri FISA sklenili, da v evropskem prvenstvu (12 dirk) ne bodo smeli uporabljati turbo motorjev, ki bi imeli 3000 kubičnih centimetrov.

Vincenzi k Ascoliju
Ascoli je odkupil od Rome napadalca Vincenzia (28 let) za okrog 900 milijonov lir. Med obema kluboma pa se nadaljujejo pogajanja za prihod k Ascoliju še branilca Oddija.

Žreb za sodnike
Na seji predsednikov italijanskih profesionalnih nogometnih klubov so sklenili, da bo vsedrjavna sodniška komisija CAN izbirala sodnike za prvenstvene tekme A in B lige na osnovi žreba. Doslej so sodnike izbirali na osnovi pomena tekme in njihovih sposobnosti.

Polna mreža žog v Bazovici

Na igrišču bazoviške Zarje je Triestina začela s pripravami na novo prvenstvo. Giacomini je recept že predvideval igrati na zmanjšanem igrišču, tekme pa si ogleda veliko navijačev. Na sliki (od leve proti desni) Romano, Vailati, vratar Bistazzoni in De Falco pred žogami polno mrežo

Zanimiv košarkarski turnir v Gradežu

V okviru košarkarskih prireditev, ki so bile letos v Gradežu, bo goriška košarkarska zveza pod pokroviteljstvom dežele in nekega vsedravnega športnega dnevnika od 26. do 23. julija organizirala mednarodni mladinski četverboj, ki se ga bodo udeležile državne reprezentance Italije, Jugoslavije, Zahodne Nemčije in Sovjetske zveze. Ekipe se bodo pomerile za pokal »Gastone Cennia«.

Spored je naslednji:
ČETRTEK, 26. JULIJA: 20.15 ZRN - SZ; 22.00 Jugoslavija - Italija.
PETEK, 27. JULIJA: 20.15 Jugoslavija - SZ; 22.00 Italija - ZRN.
SOBOTA, 28. JULIJA: 20.15 Jugoslavija - ZRN; 22.00 Italija - SZ.

Na srečanju F-JK — Abruzzo

Gregorijeva (Adria) četrti v kopju

Prejšnji teden se je v Pordenonu vršil atletski dvoboj naraščajnic med F-JK in Abruzzom. V reprezentanci naše dežele je bila tudi članica lonjerske Adrie Mirjam Gregorij, ki je nastopila v metu kopja. Žal je bila poškodovana, tako da je dosegla za njega povprečen met 33,62 m, kar ji je prineslo četrto mesto. Na zadnjih treningih je metala tudi že šest metrov dlje, kar je blizu deželne rekorda, ki ga je prav v Pordenonu postavila Videmčanka Braida z nekaj več kot 41 m.

Končalo se je tudi pokrajinsko prvenstvo amaterjev. Adria je nastopila z dvema atletoma. Vlasta Ruzzier je bila v metu kopja odlična, saj je v svoji kategoriji zmagala. Med moškimi pa je bil Flavio Milano v metu diska drugi, na 5.000 m pa peti.

Uradna tekmovanja bodo sedaj nekaj časa prekinjena, na sporedu pa bo le športni teden pri Sv. Jakobu, kjer se bodo dan za dnem vrstila športna tekmovanja za vse kategorije in okuse in na katerih bodo nastopili tudi nekateri člani lonjerskega društva.

Rekord na deski

Francoz Stephane Peyron je dosegel nov svetovni rekord v jadrnanju na deski. Preplul je razdaljo 506 km v 70 urah in 3 minutah.

Trener tržaškega ženskega košarkarskega prvoligaša o svoji ekipi Turcinovich: »Upam, da bo Pollardova še z nami«

Košarkarsko prvenstvo se je že zdavnaj zaključilo in vse ekipe se pripravljajo na novo sezono. Med priprave sodijo tudi razna prijateljska srečanja in turnirji. Tak turnir je pred dnevi potekal v Trstu, nastopala pa je tudi ekipa Ginnastice Triestine. Ekipa, ki nastopa v A1 ligi, se je lani uvrstila v play off in zasedla končno četrto mesto, kar je bil velik uspeh. Ekipo vodi tržaški trener Turcinovich, ki smo mu postavili nekaj vprašanj.

Lanska uvrstitev v play off je bila za vašo ekipo lep uspeh. Kakšen cilj ste si postavili za prihodnjo sezono?

»Lanska uvrstitev je res bila velik uspeh, vendar jo bo težko ponoviti, čeprav bomo to skušali doseči z vsemi našimi močmi. Ekipa se v primerjavi z lansko sezono ni bistveno ojačila, saj je z izjemo prihoda nekaj mladih igralcev ostala skoraj nespremenjena. Računamo na to, da

se bodo naše košarkarice, ki so večinoma mlade, izboljšale in bolj zrelo igrale. Trenutno razpolagamo s tremi igralkami, ki sodijo med najboljše v Italiji in sicer Huezovo, Trampusevo in Colombanovo, ki naj bi spodbudno vplivale na ostale perspektivne mlade košarkašice kot so na primer Biasi, Tracanelli, Bontempi, Monti, in druge. Zelo pomembna bo tudi vloga ameriške igralke Tanye Pollard, seveda če bo še igrala z našo ekipo.«

Kakšen pomen pa ima v vaši ekipi prisotnost ameriške igralke?

»Prisotnost Američanke je za ekipo izredno pomembna, saj lahko močno vpliva na kakovost ekipe. V začetku lanskega prvenstva je Pollardova dosegala le malo točk, bistveno pa je pripomogla k temu, da so ostala naša dekleta mnogo bolj igrala. V drugem delu pa so storile napako, da so pustile Američanko naj igrati praktično sama. Če bo zo-

pet z nami in bo na tekmah bolj sodelovala z ekipo bomo lahko dosegli marsikaj. Pri najemanju ameriških tekmovalk pa je treba biti zelo previdni, saj večkrat sploh niso kvalitetne. Kot primer naj navedem, da so nam lani ponudili dve ameriški igralki, obe društvu, ki sta ju kasneje najeli, pa sta nazadovale v nižjo ligo. Zato upam, da bo Pollardova tudi prihodnjo sezono odigrala v naši ekipi, saj bi bilo nesmiselno, da bi se odpovedali tako dobri košarkašici.«

Kdaj pa boste o tem dokončno odločili?

»Končni sklep bo padel šele po zaključku olimpijskih iger, na katerih bo nastopala tudi Pollardova. Sporočila nam je že, da bi se želela vrniti v Trst. Žal se je na predolimpijskih pripravah poškodovala, njen trener pa nam je že zagotovil, da je operacijo odlično prestala, tako

da verjetno ne bo nobenih težav za njen povratak v Trst.«

Kakšne so po vašem mnenju razmere in možnosti ženske košarke v Trstu?

»Tržaška ženska košarka je dobro razvita. Več igralcev je že udeležilo skupnih treningov na državnem nivoju, pa tudi tržaške ekipe so že dosegle vrsto odličnih rezultatov. Ginnastica Triestina je bila druga v državi, Libertas je med naraščajnicami zmagal državno prvenstvo, uspešno pa nastopa tudi ekipa iz Milja v kategoriji propaganda. V nekaj letih bo Trst lahko imel izredno močno ekipo. Moč te ekipe bo tudi v tem, da bodo košarkarice igrale v svojem mestu in v domačem ambientu, kjer bodo lahko največ pokazale. Potruditi se moramo, da ne bi igralke prehitro zapuščale košarke, saj menim, da je v ženski košarki idealna starost nad dvajset let.«

Razgovor z vodjem košarkarskega tečaja ZSSDI Brumnon

Premalo domačih trenerjev na tečaju

Peter Brumen

V torek so v Borovem športnem centru sklenili košarkarski tečaj, ki ga je tudi letos priredila košarkarska komisija pri ZSSDI. Letošnji tečaj, ki ga je kot vse prejšnje, vodil slovenski košarkarski strokovnjak Peter Brumen, je popolnoma uspel. Rekli bi celo, da je bil letos odziv večji kot v preteklih letih. Na tečaj se je namreč prijavilo 71 mladih košarkarjev, ki so zelo redno obiskovali treninge, tako, da jih je bilo stalno več kot 65 prisotnih. Samo v nedeljo je bila udeležba tečajnikov (predvsem najmlajših) nekoliko okrnjena. Tečaja so se udeležili mladi košarkarji letnika 1969, 70, 71, 72, 73, 74, 75 in 76, ki so vadili v treh skupinah.

Treningi so kljub vročini potekali redno in prav vsi fantje so bili zelo delavni in prizadevni. Škoda je le, da so bila razpoložljiva igrišča na stadionu »1. maj« neustrezna za intenzivnejšo in učinkovitejšo vadbo takega števila igralcev. To pa je bilo tudi edino, kar je oviralo še boljši potek tečaja. Pomanjkanje igrišč in ustreznih vadbenih prostorov pa nas bo verjetno še naprej pestilo, zato bo treba do prihodnjega tečaja poiskati u-

strežno rešitev tega problema. Na tečaju so posvečali največ pozornosti učenju individualne tehnike in pravilnemu izvajanju vseh posameznih elementov košarkarskih osnov. Zadnje tri dni pa so uvajali osnove taktike igre v napadu in pri obrambi mož moža.

V popoldanskih urah je Brumen predaval prisotnim trenerjem. Vsebinsko predavanj je obsegala predvsem metodni postopek učenja košarkarskih osnov in organizacijo treningov ter dela z mladinskimi moštvi. Poleg tega pa so si prisotni trenerji ogledali tudi nekaj ameriških didaktičnih filmov. Poleg Brumna so bili na tečaju prisotni še naslednji trenerji: Stojan Hrvatič, Andrej Šik in Leo Koren (Breg), Andrej Pangos (Sokol), Fabrizio Korošec in Igor Canciani (Bor).

Ob koncu tečaja smo Brumna vprašali za mnenje o tečaju samem in o prisotnih igralcih.

»Zelo sem zadovoljen, da sem lahko spet delal v vaši sredini, ki mi je od vedno zelo pri srcu. Moram reči, da je tečaj potekal v najlepšem redu, da so vsi vaši fantje zelo delavni in da imajo res pravičen odnos do treninga. Edino, kar jim lahko očitam je to, da so pri izvajanju precej površni in da ne pazijo na podrobnosti. Zato je potrebno, da so trenerji v klubih zahtevnejši, natančnejši, da stalno opozarjajo na napake, da se ne naveličajo ponavljanja, opozarjanja in popravljanja...«

»Kaj meniš o starejših igralcih (letnik 1969), ki si jih vodil na tečaju?«

»Opaziti je, da obstajajo še vedno velike razlike med posamezniki, to je med tistimi, ki so več in redneje trenirali in med ostalimi. Pri igralcih, ki so bili vključeni v reprezentanco ZSSDI je opazno, da so napredovali. Vsekakor pa imajo tudi ostali še velike možnosti napredovanja. Pri tem bi vas rad opozoril, da je generacija

igralcev letnika 1970 po mojem mnenju bolj obetajoča glede na telesne sposobnosti in na višino posameznikov. Zato bodite pozorni na razvoj te skupine igralcev.«

»Si zadovoljen z delom prisotnih trenerjev?«

»Od kar obstaja košarkarski tečaj ZSSDI, ponavljam, da tu sodeluje premajhno število domačih trenerjev, saj jih je bilo tudi letos samo šest. Vsekakor so bili prisotni zelo marljivi in natančni pri delu, tako da si zaslužijo pohvalo in zahvalo. S tem v zvezi bi še dodal, da je po mojem mnenju v zamejstvu potrebna neka osebnost, ki bi animirala okolje, privabila več ljudi v klube, vzbujala zanimanje do košarke in vzgajala mlade trenerske in igralske sile.«

(Cancia)

BALINANJE

Drevi v Repnu nagrajevanje

Drevi ob 20. uri bo v Repnu družabni večer ob priliki zaključka 4. zamejskega balinarskega prvenstva, ki ga prireja balinarska komisija ZSSDI. Organizacija današnjega družabnega večera je bila zaupana balinarskim delavcem repenskega društva Kraški dom. Danes so v Repen vabljeni predvsem balinarji društev, ki so sodelovali na letošnji izvedbi zamejskega prvenstva, a dobrodošli bodo tudi ostali člani njihovih družin in seveda prijatelji. Po predhodnih prijavah vseh društev bo danes prisotno preko sto oseb in organizatorji bodo brez dvoma imeli polne roke dela. Ob tej priliki bodo s pokali nagradili prve tri četverke na komaj zaključenem prvenstvu, vsi ostali udeleženci pa bodo prejeli spominske kolajne.

Z. S.

iz planinskega sveta

Nenaklonjena Marmolada

Kraljica Dolomitov Marmolada je prejšnjo nedeljo nadebudnim planincem SPDT pokazala svoje najgrše lice. Zvabila jih je v svoje območje in jih tik pod vrhom sprejela s snežno nevihto, strelo in gromom, da je šlo kar za nohte.

Za tiste, ki so se povzpeli na vrh in tudi za ostale, je bil nedeljski vzpon na 3342 metrov visoko Punto Penio, resen trening za plezalne podvige po gorah Aoste prihodnji teden.

Udeleženci vzpona na Marmolado so prišli pod njeno vznožje že v soboto popoldne in prespali na skupnem ležišču v koči Castiglioni. Vremenske napovedi sicer niso bile najbolj ugodne, a v nedeljo zjutraj vendarle ni kazalo tako hudo, ko se je skupina začela vzpenjati od jezera Fedaija proti Pian dei Fiacconi. Na položno pot je posijalo jutranje sonce in pogled proti vrhu ni povzročal nobenih skrbi. Na Pian dei Fiacconi je skupina počakala na tiste, ki so zjutraj še malo podremuckali in se pripeljali z žičnico, in se nato podala na pot na strmo snežišče. Dva najmlajša: Gombač in Kafol pa sta jo ubrala kar po Palladini - Zeppijevi ledeni direktni smeri na vrh.

Strnjena kolona se je počasi vzpenjala do vznožja precej strmega skalnatega pobočja, ki vodi na sedlo Marmolada. Tam je skupino zajela megla in vreme se je naglo pokvarilo. Nekje je tresčilo, začelo je deževati in kaj kmalu tudi snežiti. Del skupine se je zato obrnil in sestopil, manjša skupina trinajstih pa je nadaljevala pot, najprej v spolzke skale, potem pa po zasneženem grebenu do kočice Punta Penia, kamor se je vsa premočena, premražena in tudi prestrašena zatekla, saj je prav tedaj strela nedaleč stran na plezalni poti, ubila tri planince iz Vicenze.

O nesreči ni še nihče nič vedel in tiščali smo se v notranjosti kočice, saj je zunaj bešel snežni vihar. Marsikdo si je potem postavljaj vprašanje, ali je bilo preudarno nadaljevati pot. Nevihta nas je zajela malo pod vrhom, kjer si bil v stalni nevarnosti, bodisi da nadaljuješ pot, kot da sestopiš, zato se je vsak samostojno odločil.

Po več kot enournem zdenju v koči se je nevihta le unesla in pripravili smo se za sestop. Zunaj je navrglo nekaj centimetrov novega snega, a smo brez težav dosegli sedlo in se spustili po skalah na spodnje snežišče. Tedaj se je zvedrilo, sonce nas je obsijalo in ogrelo, da smo bili takoj boljše volje. Pridružili smo se ostalim, ki so nas olajšano sprejeli na Pian dei Fiacconi.

Za nami so se na Punti Penia spet zbirali nevihtni oblaki in zakrivali masiv Marmolade, ki nam to pot ni pokazala svojih lepot, kot bi nas hotela spet zvabiti v svoje višave, da se nam razkrije v vsej veličini.

Lojze Abram

Jutri odhod planincev SPDT v Aosto

Jutri zjutraj se bo skupina 44 planincev SPDT z avtobusom odpravila na »pustolovščino« v Aosto. Zbirališče je ob 5.30 na Trgu Oberdan, odhod avtobusa pa točno ob 6. uri. V torek pa so se udeleženci tabora »Aosta 84« sestali, da bi se dokončno zmenili vse navedenosti o »odpra-

vi«. Naveze za Matterhorn vodijo Ivo Kafol, Lucijan Milič in Lucijan Cergol, naveze za Monte Rosa pa Peter Suhadolc, Angelo Kermec, Jože Žumer iz Kopra in pa Igor Castellani. Pohod za »sturiste« vodi Zvezdan Babič, organizatorji in vodje tabora »Aosta 84« pa so izletnikom priporočili, naj vzamejo s seboj čim manj »krame« ter da naj se v Aosti strogo držijo urnikov, ki jih je določil vodja izleta.

Plezalski vodniček po Mangrski dolini

Naslovna stran plezalskega vodnička »Mangrška dolina«

Med slovenskimi alpinisti so vedno več v modi »žepni« plezalski vodnički. To so v glavnem drobne knjižice, ki plezalsko obravnavajo določeno, v glavnem zemljepisno še precej omejeno alpinistično področje. Tak vodniček je tudi zadnji, ki je prav pred kratkim izšel v Ljubljani v založbi Planinske zveze Slovenije z naslovom »Mangrška dolina« - Plezalski vodniček, spodaj pa piše še »V spomin Tamari Likar in Pavlu Podgorniku«. Besedilo je spisal Tine Miheč, grafično pa sta zbrala in uredila Peter Podgornik in Franci Savenc v sodelovanju z Romanom Benetom, Ginom Buscainijem, Rokom Kovačem in Igorjem Škamperlejem. V vodničku, ki ima 60 strani, so poleg alpinistične zgodovine kraja opisane klasične in najvažnejše smeri te doline, ki se nahaja večinoma v Italiji. Dodali bi še, da je pobuda tiskanja vodničkov posameznih področij zelo hvalevredna, saj bo po le-teh segel marsikateri tuj in ne samo slovenski alpinist.

Dva Tržačana na El Capitanu

Pred kratkim sta se vrnila domov dva tržaška alpinista, 29-letni Maurizio Fermeglia in 22-letni Paolo Pezzolato, ki sta preplezala nekaj najtežjih smeri v mitični 1000-metrski gladki granitni steni El Capitana v dolini Yosemite v Kaliforniji. V to daljno deželo sta se odpravila tiho (torej brez sponzorjev, propagande ipd.), tam pa srečala trenutno najboljšega italijanskega plezalca, 27-letnega Franca Perlotta iz Vicenze, skupaj pa so preplezali izredno težko smer »Dihedral Wall« in klasično »Nose«. Res lep uspeh tržaških alpinistov.

Dušan Jelinčič

DREVI V SOVODNJAH

Občni zbor ŠD Sovodnje

O pomembni vlogi telesne kulture v naši stvarnosti ter še posebej o poteku lanskih prvenstev v nogometu in odbojki (v tej panogi je bil uspeh izreden) bo tekla razprava na občnem zboru Športnega društva Sovodnje, ki bo danes zvečer v prostorih Kulturnega doma ob 21. uri.

Na skupščini bo po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika razprava o športnem življenju v Sovodnjah ter izvolitev novega odbora.

obvestilo

Jadralni klub Čupa

obvešča člane in prijatelje, da je društveni sedež v Sosljanskem zalivu odprt vsak dan od 9. do 18. ure. Članom in tečajnikom so na razpolago društvene jadralnice in jadralne deske.

Domovi odbojkarji spet skupaj

V ponedeljek so se spet zbrali Domovi odbojkarji, ki so svoje zadnje prvenstvo odigrali v sezoni 1973/74, tokrat pa so se v prijateljski tekmi pomerili z igralci Našega prapora. Posnetek je nastal pred desetimi leti.

(33.)

3 KRAT MUNDIAL

Saša Rudolf

TRENING V BRAGI

Vzdušje v Casi del Baron se tudi v naslednjih dneh ni bistveno spremenilo in je torej močno spominjalo na dogodke izpred štirih let, ko se je Bearzotova ekipa v Argentini predstavila brez skupne igre, šem in s fizično dokaj slabo pripravljenimi igralci. Toda v Argentini je Bearzot imel zamenjave (Cabrinija in Rossija), ki jih v Španiji niti na papirju ni bilo.

V Buenos Airesu je državna reprezentanca odigrala zadnjo tekmo pred Mundialom z drugoligašem Deportivo Italiano in zmagala s tesnim 1:0. Z istim rezultatom se je končala tudi tekma v portugalskem mestu Braga. Res je, da je bila portugalska ekipa dokaj močnejša od Deportiva, saj je premočno zmagala drugoligaško prvenstvo in se obenem nepričakovano uvrstila v finale pokalnega tekmovanja.

Predsednik nogometne zveze Sordillo je po tekmi na Portugalskem izrazil zaskrbljenost zaradi prikazane igre in pristavil, da Italija ne bo šla daleč, če bo tako igrala tudi proti Poljski. Te besede so s poučkom objavili vsi italijanski listi, kar je seveda še zaostrolo polemike.

Čeprav smo bili v petih v avtomobilu, je bilo potovanje proti jugu prijetno in tudi zanimivo. Poleg španskega šoferja je sedel Athos Mosti, na zadnjem

sedežu pa sem se stiskal med Luzzijem in Delgadom. Vozili smo po ozki vijugasti cesti sredi borovcev in evkaliptov do reke Ria Minjo, kjer teče meja med Španijo in Portugalsko. Avtomobilski promet je bil na meji zelo gost, še več pa je bilo pešcev, ki so odhajali na nakupe na Portugalsko, kjer je živijo dokaj cenejši. Skoraj uro dolgo, komaj premikajoč, smo se vozili preko mostu. Zdaj smo bili že na Portugalskem, kjer je gričev vedno manj, cesta pa teče ravno proti morju. V bližini Porta zavijemo v notranjost med kamenje in nizko grmičevje. Tu ni ne gozdov, ne orne zemlje, pač pa le revni pašniki za drobnico. Tudi vasice mimo katerih vozimo kažejo na revščino prebivalcev.

Mesto Braga se nam predstavi kot dolga prašna vas in v marsičem spominja na mesteca ameriškega divjega Zahoda, sredi puščav. Ob torkih je sejem, zato ne manjka živžava, po stojnicah in po tleh pa je razstavljeno najrazličnejše blago od kmečkega orodja in lončenega posodja do cenenega tekstila. Izdelava je tako skromna, da bi se naše gospodinje niti ne obrnile.

Tudi v restavracijah je izbira bolj skromna, zadovoljiti se bo treba s tradicionalnim portugalskim krožnikom »bacalao« s krompirjem in redko zakuhan polento. Ker smo zgodnji sta na voljo še dva roroga z majonezo.

Tekma, ki so jo odigrali pod žarometi, nikogar ni navdušila, niti domačih navijačev, ki so sicer malo vajeni mednarodnega nogometa. Poskrbeti je seveda treba za intervjuje po tekmi in sestavke za jutranja poročila.

Povratak v Vigo je dokaj manj zanimiv, saj je temna noč, iz oblakov pa nenehno prši.

LA CORUÑA

Nekaj dni po obisku Santiaga, sem bil znova na poti v isto smer, vendar nekoliko dlje, to se pravi prav

do Cabo Prior, kjer se končuje zaliv, ob katerem je mesto La Coruña. V pravi plohi potovanje ni bilo nič kaj prijetno, pa tudi s sopotnikom Paolom Carbonem in Massimom Carbonijem nismo našli skupnega jezika vse do konca Mundiala. Oba sta bila novinca v radijskem poolu, vendar pa dokaj zaverovana v lastne profesionalne kvalitete, kot da bi že pospravila nelahki poklic posebnega dopisnika z veliko žlico.

Precej časa smo se motali po središču mesta, preden smo odkrili hotel, v katerem je bila poljska reprezentanca. Sopotnika sta seveda govorila le italijansko in torej pričakovala, da jima bom za tolmača. Če ne bi imeli skupnega avtomobila in šoferja, bi se verjetno že po nekaj kilometrih razšli. Tako smo vsak po svoje iskali stikov s Poljaki, ki so nas na kratko odslovili, češ da se trener in igralci razgovarjajo s časnikarji izključno na tiskovnih konferencah. Sestanek s predstavniki mednarodnega tiska pa je bil napovedan za naslednji dan. Na vztrajno prošnjo, da bi radi posneli le nekaj izjav, mi je vodja tiskovnega urada reprezentance povedal, da bi se morda le lahko kaj naredilo, vendar bo treba intervju plačati.

Za nasvet sem po telefonu vprašal Morettija, ki mi je zabičal, da je plačevanje intervjujev proti ustaljenemu pravilu. Rešil me je televizijski časnikar, ki sem mu pred dnevi napravil uslugo v Pontevedri, in mi pripeljal Bonieka, s katerim je bilo hitro opravljen. Kolegoma se je seveda zafrknil nos, čeprav sem jima odstopil intervju. Toda užaljenost sta plačala na lastni koži, saj sta se naslednjega dne spet vrnila v La Coruña.

Okrog hotela se je vrtelo na desetine družin: v restavraciji so namreč imeli kosilo prvoobhajanci, poljski nogometaši so se pomešali med otroke in se z njimi fotografirali v veselje otrok, še bolj pa botrov.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. vis. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%.

Osmrtice, zahvale in sozolja po formulu Oglosi iz družbe Furlan. - Juljske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST - Trst, UI Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

20. julija 1984

TRST UI Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Strahotna morija v restavraciji McDonald v San Ysidru pri San Diegu v Kaliforniji

Neuravnovešenec pobil 21 in ranil 12 ljudi

SAN DIEGO (ZDA) — V kraju San Ysidro v Kaliforniji nedaleč od mehiške meje je predvčerajšnjim prišlo do najhujše morije, kar jih je v zgodovini Združenih držav zakrivil en sam človek. Pokončanih je bilo 21 ljudi, težje ali lažje ranjenih pa je bilo 12, od katerih se nekateri še borijo s smrtjo.

Tragedija se je pripetila v eni izmed restavracij znane verige McDonald med 16. in 17. uro po krajevnem času. V restavracijo je vstopil 41-letni James Huberty, doma iz bližnjega San Diega. Bil je oborožen z lovsko in avtomatsko puško ter s pištolo. Kakor hitro je vstopil, je sprožil nekaj strel in v ogledalo za blagajno in zavpil: »Ubil sem že tisoč ljudi in jih bom še tisoč!« Nato je začel streljati vseprek po jedilnici, v kateri je bilo precejšnje število gostov. Med smrtnimi žrtvami je tudi 4-letna deklica, medtem

ko je bila druga istih let hudo ranjena. Neka priča je povedala, da je neuravnovešenec hodil med ranjenci ter enega za drugim ubil. Mnogi so se rešili s tem, da so se vrgli na ulico, potem ko so razbili stekla izločbe. James Huberty pa je streljal tudi za njimi ter tako ubil dva fanta, ki sta se peljala mimo na kolesih.

Restavracijo je kmalu obkrožila policija. Poklicali so tudi Hubertyjevo ženo, a zaman. Po približno enournem divjanju je neuravnovešenec smrtno zadela krogla, ki jo je sprožil izbran strelec policije z bližnje strehe.

Kot uvodoma rečeno, gre za najhujšo morijo, kar jih je v ameriški zgodovini zakrivil en človek. To tragično prvenstvo je do predvčerajšnjim pripadalo neuravnovešencu, ki je leta 1966 pobil 16 ljudi na univerzi v Texasu.

Morilec James Huberty je bil star 41 let (Telefoto AP)

Mrtveca na pločniku pred restavracijo

V Italiji premalo športnih naprav

RIM — V vsej Italiji je danes komaj 45.494 raznih športnih naprav, od največjih od najmanjših, od nogometnih stadionov in kolesarskih dirkališč do teniških igrišč in stez za balinanje, ki so v omenjenem številu tuč vštete. To se pravi, da ustvarjajo te naprave le deseti del vsega, s čimer bi že v današnjih razmerah bilo treba razpolagati; če pa računamo naravni prirastek in dejstvo, da se o problemu samo govori, nič pa ne ukrene, potem ugotovimo, da je stanje na športno - rekreacijskem področju zares dramatično.

Najhuje pa je, da vpricho splošne gospodarske in finančne krize pristojne oblasti niso pripravljene izpeljati vsedravnega načrta o izpolnitvi potrebnih infrastrukture, pa četudi strokovnjaki, šolniki, starši in sociologi za-

trjujejo, da bi se strošek izdatno obrestoval tudi v pogledu socialne varnosti in zdravja vsakega posameznika.

Položaj je danes tak, da niti tistihle nekaj ur sicer po zakonu obvezne telovadbe ni mogoče povsod in vselej izpeljati. Temu dodajmo, da ima srednješolec poprečno na voljo le en kvadratni meter za razgibavanje. In še: v Italiji najdemo en plavalni bazen na vsakih 60.000 prebivalcev proti 15.000 prebivalcem v Franciji in Zvezni republiki Nemčiji ter 1340 prebivalcem v Združenih državah Amerike. Te podatke vsebuje knjiga »Il finanziamento degli impianti sportivi«, ki so jo napisali Tonino De Julis, Lello Pagnozzi in Enzo Vittorioso in kateri je uvod sestavil predsednik CONI Franco Carraro.

»Sojuz T-12« se je uspešno priključil »Saljutu 7«

Šest Sovjetov v vesolju

MOSKVA — Sovjetska tiskovna agencija TASS je včeraj objavila, da se je vesoljska ladja »Sojuz T-12« uspešno priključila ob 23.17 po moskovskem času, t.j. ob 21.17 po našem, vesoljskemu laboratoriju »Saljut 7«, ki kroži okrog Zemlje od 19. aprila 1982.

Z vesoljsko ladjo so se na »Saljut 7« pripeljali trije kozmonavti, in sicer Svetlana Savitskaja, Vladimir Dzani-bekov ter Igor Volk, in se pridružili

Leonidu Kizimu, Vladimiru Solovikovu ter Olegu Atkovu, ki so v vesoljskem laboratoriju od 9. februarja letos.

Sovjetska agencija je pristavila, da se vseh šest kozmonavtov dobro počuti in da vse naprave na krovu redno delujejo. Kozmonavti bodo po istem viru nadaljevali eksperimente »zdravniško-biološkega, astrofizikalnega in drugega značaja«. Agencija TASS pa ničesar ne pove o tem, kdaj se bodo kozmonavti vrnili na Zemljo.

Nov jedrski ledolomilec

MOSKVA — Iz leningrajske ladjedelnice bo prihodnje leto izplul četrti sovjetski ledolomilec na jedrski pogon. Kakor sporoča tiskovna agencija TASS, bo ledolomilec, poimenovan »Rosija«, imel 25.000 ton, poganjali pa ga bodo motorji od 75.000 KM. Jedrski reaktor so pravkar začeli vgrajevati.

Omenjena agencija pripominja, da bo novi ledolomilec zaplul na Arktično morje leto dni prej, kot je bilo v načrtu. Njegove značilnosti v bistvu ustrezajo značilnostim drugih treh jedrskih ledolomilcev, ki so: »Lenin« (Splavljen že leta 1959), »Leonid Brežnjev« in »Sibir«.

Hollis: vohun ali ne?

LONDON — Znani zasledovalec vohunov Arthur Martin, ki je razkril dejavnost Donalda McLeana, Kima Philbyja in Anthonyja Blunta v korist Sovjetske zveze, je te dni izjavil, da je preiskava o delu bivšega glavnega direktorja britanske protivohunske službe MI5 bila prezdaj arhivirana. Sir Rogers Hollis, ki je vodi tajno službo od leta 1956 do leta 1965, je bil, kot znano, osumljen vohunstva za Sovjetsko zvezo, niso pa mogli zbrati zadostnih dokazov. Ne samo, celo predsednica vlade Margaret Thatcher je leta 1981 v parlamentu naglasila, da je Hollis povsem nedolžen.

Martin meni, da je prekinitev preiskave okrog Hollisovih »manevrov« hudo slabo vplivala na dejavnost britanske tajne službe v desetletju 1970-1980 in da so učinki tega še danes vidni. Martin je vselej poudarjal prodiranje sovjetske obveščevalne službe v britanski protivohunski aparatu, videti pa je, da ga najvišje oblasti bolj malo poslušajo.

Smrt štirih alpinistov

AOSTA — Predvčerajšnjim so se ubili v gorah štirje alpinisti. Mario Marone (54 let) iz Turina in Angelo Gaido (37) iz Frossasca v turinski pokrajini sta strmoglavila v globino med vzponom na Mont Blanc, kjer je nanju zgrmela gmota ledu. Bila sta v skupini kar 60 alpinistov, ki so se v nedeljo v dveh skupinah odpravili proti najvišjemu evropskemu vrhu.

Prav tako na Mont Blancu, točneje na Aiguille du Tour na francoski strani se je smrtno ponesrečil zaenkrat neistoveten zahodnonemški alpinist, medtem ko je 42-letnemu Švicarju Paulu Alatienu bil usoden spust z vrha Lenz Spitze na Cervinu.

Pumi klali drobnico

FOGGIA — V okolici krajev Alberona in Roseto Valfortore ob vznožju Apeninov se že mesec dni vrstijo skrivnostni napadi na ovce, jagnjeta, teleta in prašiče, ki poginejo zaradi ugriza v grlo. Strokovnjak prirodoslovnih ved in vodja Narodnega parka v Abrucih, prof. Giampaolo Pennacchioni, ki ga je občina Alberona pooblastila za raziskovanje pojave, je prišel do zaključka, da umorjenih živali niso napadli volkovi ali divji psi, temveč dve pumi. Po mnenju strokovnjaka sta pumi, samica z mladičem, prišli iz okolice mesta Bari, kjer so ju kmetje opazili že pred dobrim letom dni.

Prof. Pennacchioni je ob svoji raziskavi zbral tudi pričevanja kmetov, ki so videli živali. Med temi je tudi družina kmetovalca Carla Falconeja iz kraja Roseto Valfortore. Člani te družine so namreč pred nekaj tedni videli, kako sta pumi preskočili dva metra visoko ograjo.

Oblasti skrbijo, da bi nevarni živali čimprej ujele in zaprle.

MIKI MUSTER: Trije hribolazci

(32.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Namesto štopanja se zdaj vozijo z vlakom

Kam najrajsi potujejo mladi med počitnicami

RIM — Poletje je čas počitnic, za mnoge čas prijetnega oddiha za druge pa priložnost, da obiščejo nove kraje in spoznajo nove ljudi. Med temi je prav gotovo največ mladih, ki ne ljubijo prevelikega lenarjenja po plažah in se raje odločajo za vandranje po Evropi in po svetu. Seveda je za mlade običen predvsem ekonomski problem, zato se odločajo za kar najbolj cene oblike potovanja.

Na podlagi poglobljene raziskave so ugotovili, da se danes mladi vedno v manjši meri odločajo za potovanje s spalno vrečo in štopanjem. Najraje potujejo z vlakom, seveda s posebnimi kartami, ki jih železnice izrečno izdajajo za mladino. Prespijo pa pri prijateljih, ki jim bodo kdaj drugič povrnil obisk, ali pa v študentskih domovih. Nekateri celo preuredijo stare tovarnjake v kamperje, potujejo v večjih skupinah in si delijo stroške za bencin in hrano.

Potovanje pa ni samo sebi cilj: mladi točno vedo, kam potovati in zakaj. V glavnem se njihovo zanimanje usmerja na tri področja: spoznavanje drugačnih kultur in narodov; spoznavanje narave in okolja; študij in poklicno izpopolnjevanje.

Mladih turistov bo od polovice julija do septembra približno tri milijone (to število so izračunali induktivno, na podlagi povečanega števila mladih potnikov po železnici v zadnjih petnajstih letih, prenatocij pri raznih študentskih organizacijah in števila mladih, ki so potovali za velikonočne počitnice in ob priliki svetega leta).

Tuži mladi turisti, ki bodo prišli v Italijo, bodo najraje izbrali obalne kraje (58 odst.), nekaj jih bo šlo v gore (15 odst.), vsi ostali pa v večja mesta in na podeželje. Največ bo predvidoma Francozov (35 odst.), Zahodnih Nemcev (20 odst.), Britancev (18 odst.) in Američanov (10 odst.).

Mladi Italijani pa si najraje izbirajo te cilje: ZDA (kdor pač to finančno zmore), Pariz, London, Dunaj, v poletnih mesecih pa seveda tudi Atene in Barcelono. Potujejo pa tudi v bolj oddaljene kraje, kot so Indija in Pakistan.